

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (šiesta komora)

z 15. júla 2015*

„Hospodárska súťaž — Kartely — Európsky trh s predpínacou oceľou — Určenie cien, rozdelenie trhu a výmena citlivých obchodných informácií — Komplexné porušenie — Jediné a nepretržité porušenie — Dištancovanie sa — Závažnosť porušenia — Poľahčujúce okolnosti — Rovnosť zaobchádzania — Zásada individualizácie trestov a sankcií — Posúdenie platobnej schopnosti — Oznámenie Komisie o spolupráci z roku 2002 — Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút z roku 2006 — Neobmedzená právomoc“

Vo veci T-393/10,

Westfälische Drahtindustrie GmbH, so sídlom v Hamme (Nemecko),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG, so sídlom v Hamme,

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG, so sídlom v Iserlohne (Nemecko),

v zastúpení: pôvodne C. Stadler a N. Tkatchenko, neskôr C. Stadler a S. Budde, advokáti,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: V. Bottka, R. Sauer a C. Hödlmayr, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Buntscheck, advokát,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie a zmenu rozhodnutia Komisie K(2010) 4387 v konečnom znení z 30. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38344 – Predpínacia oceľ), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisie K(2010) 6676 v konečnom znení z 30. septembra 2010 a rozhodnutím Komisie K(2011) 2269 v konečnom znení z 4. apríla 2011, ako aj návrh na zrušenie listu generálneho riaditeľa Generálneho riaditeľstva Komisie pre hospodársku súťaž zo 14. februára 2011,

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora),

v zložení: predseda komory S. Frimodt Nielsen (spravodajca), sudcovia F. Dehousse a A. M. Collins,

tajomník: K. Andová, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. júla 2014,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok¹ [omissis]

II – O prípustnosti návrhu na zrušenie listu zo 14. februára 2011

- 92 Treba pripomenúť, že počas pojednávania generálny riaditeľ doručil žalobkyniam list zo 14. februára 2011, ktorým bol zamietnutý návrh na opätovné posúdenie ich platobnej schopnosti, ktorý predložili Komisii 12. augusta 2010, teda medzi prijatím pôvodného rozhodnutia a podaním prejednávanej žaloby.
- 93 V tomto liste generálny riaditeľ po preskúmaní skutkových okolností, ktoré uviedli žalobkyne, a odpovedí žalobkýň na viaceré otázky, ktoré im položili útvary Komisie v období od 12. augusta 2010 do 7. februára 2011, z úplne iných dôvodov, než aké boli uvedené v napadnutom rozhodnutí, konštatoval, že nie je opodstatnené priznať žalobkyniam zníženie pokuty z dôvodu zohľadnenia ich platobnej schopnosti.
- 94 Žalobkyne v replike navrhli, aby im Všeobecný súd povolil rozšíriť žalobné návrhy na zrušenie listu zo 14. februára 2011 (pozri bod 66 vyššie).
- 95 Komisia s týmto návrhom nesúhlasí, a to po prvé preto, lebo uvedený list nemení právne postavenie žalobkýň a v dôsledku toho ho nemožno napadnúť žalobou o neplatnosť, a po druhé preto, lebo žalobkyne na podporu svojho návrhu na opätovné posúdenie ich platobnej schopnosti neuviedli podstatné nové skutočnosti. List zo 14. februára 2011 má teda za týchto okolností čisto potvrdzujúcu povahu. Komisia navyše tvrdí, že vzhľadom na to, že posúdenie platobnej schopnosti žalobkýň spadá do neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecného súdu, ktorý je v rámci výkonu tejto právomoci povinný zohľadniť skutkový stav, ktorý existuje ku dňu, keď rozhoduje, žalobkyne nemajú právny záujem na tom, aby Všeobecný súd rozhodol o správnosti posúdenia ich platobnej schopnosti v okamihu vypracovania listu zo 14. februára 2011.
- 96 Je síce pravda, že písomné prejavenie názoru inštitúcie Únie alebo samotné vyjadrenie úmyslu nemôže predstavovať rozhodnutie takej povahy, aby bolo predmetom žaloby o neplatnosť na základe článku 263 prvého odseku ZFEÚ, keďže nemôže vyvolať právne účinky alebo k vyvolaniu takých účinkov nesmeruje (pozri v tomto zmysle rozsudky z 27. marca 1980, Sucrimex a Westzucker/Komisia, 133/79, Zb., EU:C:1980:104, body 15 až 19, a z 27. septembra 1988, Spojené kráľovstvo/Komisia, 114/86, Zb., EU:C:1988:449, body 12 až 15).
- 97 Z judikatúry týkajúcej sa žalôb o neplatnosť podaných jednotlivcami navyše vyplýva, že nie každý list orgánu Únie zaslaný v reakcii na žiadosť podanú jeho adresátom predstavoval akt, ktorý sa týka tohto adresáta v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ a ktorý možno napadnúť žalobou o neplatnosť (pozri v tomto zmysle uznesenie z 27. januára 1993, Miethke/Parlament, C-25/92, Zb., EU:C:1993:32, bod 10).
- 98 Naproti tomu podľa ustálenej judikatúry sú opatrenia majúce záväzné právne účinky, ktoré by sa mohli dotýkať záujmov tretích osôb a podstatne meniť ich právne postavenie, aktmi, proti ktorým možno podať žalobu o neplatnosť v zmysle článku 263 ZFEÚ (rozsudok z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb., EU:C:1981:264, bod 9; pozri tiež rozsudok zo 17. apríla 2008, Cestas/Komisia, T-260/04, Zb., EU:T:2008:115, bod 67 a citovanú judikatúru).

1 — Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

- 99 Okrem toho pri určení, či možno proti opatreniu, ktorého zrušenie sa navrhuje, podať žalobu o neplatnosť, je rozhodujúca jeho podstata, pričom forma, v akej bolo prijaté, je v tejto súvislosti v zásade bezvýznamná (rozsudok IBM/Komisia, už citovaný v bode 98 vyššie, EU:C:1981:264, bod 9; pozri tiež rozsudok Cestas/Komisia, už citovaný v bode 98 vyššie, EU:T:2008:115, bod 68 a citovanú judikatúru).
- 100 Iba akt, ktorým orgán Únie jednoznačne a s konečnou platnosťou určuje svoje stanovisko vo forme umožňujúcej identifikovať jeho povahu, predstavuje rozhodnutie, ktoré môže byť predmetom žaloby o neplatnosť, avšak pod podmienkou, že toto rozhodnutie nepredstavuje potvrdenie predošlého aktu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. mája 1982, Nemecko a Bundesanstalt für Arbeit/Komisia, 44/81, Zb., EU:C:1982:197, bod 12).
- 101 V prípade, keď je napadnutý akt čisto potvrdzujúci, je žaloba prípustná iba pod podmienkou, že potvrdený akt už bol v určenej lehote napadnutý (pozri rozsudky zo 14. júla 1995, CB/Komisia, T-275/94, Zb., EU:T:1995:141, bod 27, a z 10. júla 1997, AssiDomän Kraft Products a i./Komisia, T-227/95, Zb., EU:T:1997:108, bod 29 a tam citovanú judikatúru). Žaloba proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu je totiž neprípustná len vtedy, ak potvrdené rozhodnutie nadobudlo vo vzťahu k dotknutej osobe právoplatnosť, pretože nebolo v lehote na podanie žaloby napadnuté. V opačnom prípade má dotknutá osoba právo napadnúť potvrdené rozhodnutie, potvrdzujúce rozhodnutie alebo obe tieto rozhodnutia (rozsudky z 11. mája 1989, Maurissen a Union syndicale/Dvor audítorov, 193/87 a 194/87, EU:C:1989:185, bod 26, a z 18. decembra 2007, Weißenfels/Parlament, C-135/06 P, Zb., EU:C:2007:812, bod 54).
- 102 Naopak, keď žalobca nechá uplynúť lehotu na podanie žaloby proti rozhodnutiu, ktorým bolo jednoznačne prijaté opatrenie zahŕňajúce právne účinky ovplyvňujúce jeho záujmy a ktoré je pre neho záväzné, nie je možné prinavrátiť túto lehotu požiadaním inštitúcie, aby zrušila svoje rozhodnutie, a podaním žaloby proti zamietavému rozhodnutiu potvrdzujúcemu predtým prijaté rozhodnutie (pozri rozsudok z 15. marca 1995, COBRECAF a i./Komisia, T-514/93, Zb., EU:T:1995:49, bod 44 a citovanú judikatúru).
- 103 Prípustnosť návrhu žalobkyň na zrušenie listu zo 14. februára 2011, v ktorom generálny riaditeľ zamietol návrh na opätovné posúdenie ich platobnej schopnosti, ktorý žalobkyne podali po prijatí pôvodného rozhodnutia, treba preskúmať vzhľadom na vyššie uvedené úvahy (pozri body 60 a 61 vyššie).
- 104 V tejto súvislosti je tvrdenie Komisie založené na tom, že nie je povinná rozhodnúť o návrhoch na opätovné posúdenie platobnej schopnosti podnikov podaných po prijatí rozhodnutí, ktorými sa ukladajú pokuty, v prejednávacom prípade neúčinné. Je totiž nesporné, že v prejednávacom prípade útvary Komisie rozhodli o novom návrhu podanom žalobkyňami po tom, čo preskúmali nové dokumenty, ktoré žalobkyne predložili na podporu tohto návrhu, a položili im viaceré otázky týkajúce sa najmä týchto dokumentov.
- 105 Okrem toho po tomto preskúmaní generálny riaditeľ rozhodol o zamietnutí žiadosti o zníženie pokuty, ktorú podali žalobkyne, z úplne iných dôvodov, než aké boli uvedené v pôvodnom rozhodnutí. Zatiaľ čo v pôvodnom rozhodnutí totiž Komisia poukázala na to, že situácia žalobkyň je natoľko zložitá, že im hrozí zánik bez ohľadu na to, aké vysoké pokuty im budú uložené, v liste zo 14. februára 2011 generálny riaditeľ naopak konštatoval, že žalobkyne vzhľadom na prognózy likvidity spoločnosti WDI, ktoré poskytli po prijatí pôvodného rozhodnutia, nepreukázali, že len táto spoločnosť nebola schopná získať potrebné finančné prostriedky na zaplatenie pokút v plnej výške.
- 106 Generálny riaditeľ navyše posúdil platobnú schopnosť žalobkyň s ohľadom na sumu pokút, ktoré im boli uložené na základe prvého rozhodnutia o zmene. Táto suma sa však líšila od sumy, s ohľadom na ktorú bola platobná schopnosť žalobkyň po prvý raz posúdená v pôvodnom rozhodnutí.

- 107 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že generálny riaditeľ v liste zo 14. februára 2011 posúdil platobnú schopnosť žalobkyní s prihliadnutím na iné skutkové a právne okolnosti, než aké boli preskúmané v pôvodnom rozhodnutí, a že generálny riaditeľ odmietol znížiť pokutu, ktorá im bola uložená, z iných dôvodov, než o aké sa opieralo zamietnutie ich prvej žiadosti o zníženie pokuty v pôvodnom rozhodnutí. V rozpore s tým, čo tvrdí Komisia, teda list zo 14. februára 2011 nemožno považovať len za potvrdenie pôvodného rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. februára 2001, Inpesca/Komisia, T-186/98, Zb., EU:T:2001:42, body 44 až 51, a z 22. mája 2012, Sviluppo Globale/Komisia, T-6/10, EU:T:2012:245, body 22 až 24).
- 108 V každom prípade treba pripomenúť, že žalobkyne podali návrh na zrušenie listu zo 14. februára 2011 v lehote na podanie žaloby stanovenej v článku 263 šiestom odseku ZFEÚ, a to v rámci prejednávanej žaloby, ktorá smeruje aj proti napadnutému rozhodnutiu. V čase, keď žalobkyne požiadali o rozšírenie predmetu prejednávanej žaloby na list zo 14. februára 2011, teda pôvodné rozhodnutie ešte nebolo právoplatné. Z judikatúry uvedenej v bode 101 vyššie pritom vyplýva, že aj za predpokladu, že list zo 14. februára 2011 by sa mal považovať len za potvrdenie pôvodného rozhodnutia, táto okolnosť by za týchto podmienok nemohla spôsobiť neprípustnosť takého návrhu na zrušenie.
- 109 Napokon treba poukázať na to, že výkon neobmedzenej právomoci súdom Únie nevyklučuje, ale predpokladá, aby v rozsahu, v akom to navrhne žalobca, a bez toho, aby boli dotknuté dôvody verejného poriadku, ktoré je súd Únie pri dodržaní zásady kontradiktórnosti povinný preskúmať *ex offo*, sa preskúmali právne a skutkové závery, ku ktorým dospela Komisia (pozri rozsudok z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, Zb., EU:C:2014:2062, body 51 až 57 a citovanú judikatúru). Ako pritom Komisia správne uvádza, hoci súd, ktorý rozhoduje v rámci neobmedzenej právomoci, musí v zásade zohľadniť právny a skutkový stav, ktorý existuje ku dňu, keď rozhoduje, ak sa domnieva, že je odôvodnené, aby uplatnil svoju právomoc zmeniť napadnuté rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano a Commercial Solvents/Komisia, 6/73 a 7/73, Zb., EU:C:1974:18, body 51 a 52; zo 14. júla 1995, CB/Komisia, T-275/94, Zb., EU:T:1995:141, bod 61, a z 5. októbra 2011, Romana Tabacchi/Komisia, T-11/06, Zb., EU:T:2011:560, body 282 až 285), táto povinnosť nemá za následok zánik akéhokoľvek záujmu podnikov, ktoré Komisia sankcionovala za porušenie článku 101 ZFEÚ, na tom, aby sa súdne preskúmanie týkalo aj správnosti skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospela Komisia, vzhľadom na právny a skutkový stav, ktorý existoval ku dňu, keď Komisia dospela k týmto záverom. Samotná možnosť, že Všeobecný súd sa v súvislosti s posúdením platobnej schopnosti žalobkyní rozhodne uplatniť svoju neobmedzenú právomoc, preto v rozpore s tým, čo tvrdí Komisia, neznamená, že závery obsiahnuté v liste zo 14. februára 2011 sú bezpredmetné.
- 110 Z toho vypláva, že námietky neprípustnosti, ktoré Komisia vzniesla voči návrhu na zrušenie listu zo 14. februára 2011, treba zamietnuť.

[omissis]

A – O prvom a druhom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nesprávne konštatovala, že žalobkyne sa bez prerušenia podieľali na jedinom a nepretržitom porušení od 1. januára 1984

- 121 V rámci prvej časti prvého žalobného dôvodu žalobkyne tvrdia, že jednak z dôvodu prerušenia, ktoré trvalo takmer jeden a pol roka, od konca klubu Zürich po začiatok klubu Európa, a jednak z dôvodu rozdielov týkajúcich sa organizácie a fungovania týchto dvoch dohôd Komisia nemohla konštatovať, že tieto dve rôzne porušenia predstavovali jediné a nepretržité porušenie. Z toho vyplýva, že porušenia, ku ktorým došlo pred začiatkom klubu Európa 12. mája 1997, boli premlčané na základe článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003.

- 122 V rámci druhej časti prvého žalobného dôvodu žalobkyne tvrdia, že Komisia vôbec nevzala do úvahy, že – ako potvrdzujú zošity s poznámkami spoločnosti Emesa – WDI sa spôsobom, ktorý bol zjavný pre všetky ostatné podniky, ktoré sa zúčastnili na stretnutí z 9. januára 1996, dištancovala od dohôd vykonávaných v rámci klubu Zürich. Všetky porušenia, ktorých sa dopustila WDI pred 12. májom 1997, sú teda z tohto dôvodu tiež premičané na základe článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003.
- 123 V rámci druhého žalobného dôvodu, ktorý je uvedený subsidiárne, žalobkyne tvrdia, že porušenie, ktoré sa im kladie za vinu, sa malo považovať nanajvýš za opakované a že Komisia mala v rámci dĺžky trvania, z ktorej vychádzala pri výpočte pokút, zohľadniť prerušenie kartelu počas prechodného obdobia.
- 124 Treba teda najprv preskúmať, či Komisia bola oprávnená konštatovať, že WDI sa zúčastnila na jedinom a nepretržitom porušení.

1. O existencii jediného a nepretržitého porušenia

a) Zložky kartelu a charakteristika jediného porušenia v napadnutom rozhodnutí

- 125 Hoci Komisia vo vyjadrení k žalobe a v duplike tvrdí, že porušenie, o ktoré ide v prejednávacom prípade, je „nepretržité alebo opakované“, hneď na úvod treba pripomenúť, že v napadnutom rozhodnutí bolo uvedené porušenie kvalifikované len ako „jediné a nepretržité“ (odôvodnenie 609 napadnutého rozhodnutia), a nie ako opakované. Žalobkyne tak boli sankcionované za porušenie, ktorého sa dopustila Klöckner Draht (teraz WDI) od 1. januára 1984 a ktorého sa dopustili WDV a Pampus od príslušného okamihu, keď tieto spoločnosti získali kontrolu nad spoločnosťou WDI, a to bez prerušenia (pozri body 54 až 57 vyššie).
- 126 V odôvodnení 122 napadnutého rozhodnutia totiž Komisia opísala kartel, na ktorom sa žalobkyne údajne podieľali, ako „paneurópsk[u] dohod[u] spočívajúc[u] v takzvanej fáze Zürich a v takzvanej európskej fáze a/alebo v národných/regionálnych dohodách v závislosti od konkrétneho prípadu“.
- 127 Odôvodnenia 123 až 135 tohto rozhodnutia v skratke opisujú tieto rôzne dohody a zosúladené postupy, ktoré sú následne podrobne opísané a posúdené vzhľadom na článok 101 ods. 1 ZFEÚ a článok 53 Dohody o EHP. Ako bolo uvedené v bodoch 40 až 53 vyššie, podľa Komisie kartel v chronologickom poradí tvorí sedem základných zložiek.
- 128 Po prvé klub Zürich, prvá fáza paneurópskej dohody, ktorá trvala od 1. januára 1984 do 9. januára 1996 a týkala sa stanovenia kvót na jednotlivé krajiny (Nemecko, Rakúsko, Benelux, Francúzsko, Taliansko a Španielsko), rozdelenia zákazníkov, určenia cien a výmeny citlivých obchodných informácií. Jeho členmi boli najprv Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK a Redaelli, ktorá navyše zastupovala viacero talianskych podnikov, a to minimálne od roku 1993, a neskôr sa k nim pridali Emesa v roku 1992 a Tyrsa v roku 1993.
- 129 Po druhé klub Italia, národná dohoda, ktorá trvala od 5. decembra 1995 do 19. septembra 2002 a týkala sa stanovenia kvót pre Taliansko, ako aj pre vývozy z tejto krajiny do zvyšku Európy. Jeho členmi boli talianske podniky Redaelli, ITC, CB a Itas, ku ktorým sa neskôr pripojili Tréfileurope a Tréfileurope Italia (3. apríla 1995), SLM (10. februára 1997), Trame (4. marca 1997), Tyrsa (17. decembra 1996), DWK (24. februára 1997) a Austria Draht (15. apríla 1997).
- 130 Po tretie južná dohoda je regionálna dohoda dohodnutá a uzavretá v roku 1996 talianskymi podnikmi Redaelli, ITC, CB a Itas, Tyrsa a Tréfileurope s cieľom stanoviť mieru rozšírenia každého z účastníkov v južných krajinách (Španielsko, Taliansko, Francúzsko, Belgicko a Luxembursko) a zaviazat' sa spoločne dohodnúť kvóty s ostatnými výrobcami zo severnej Európy.

- 131 Po štvrté klub Európa, druhá fáza paneurópskej dohody, bola uzavretá v máji 1997 spoločnosťami Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK, Tycsa a Emesa. Stretnutia klubu Európa, na ktorých sa príležitostne mohli zúčastniť aj ďalší európski výrobcovia (pozri bod 48 vyššie), sa skončili v septembri 2002. Cieľom dohody bolo prekonať krízu klubu Zürich. V rámci tejto dohody účastníci zamýšľali rozdeliť si nové kvóty (vypočítané za obdobie od štvrtého štvrťroku 1995 do prvého štvrťroku 1997), rozdeliť si zákazníkov a určiť ceny. Stáli členovia dohodli koordinačné pravidlá, ktoré zahŕňali vymenovanie koordinátorov zodpovedných za vykonanie dohôd v jednotlivých krajinách a koordináciu s ostatnými dotknutými podnikmi pôsobiacimi v tých istých krajinách alebo vo vzťahu k rovnakým zákazníkom. Ich zástupcovia sa navyše pravidelne stretávali na rôznych úrovniach s cieľom dohliadnuť na vykonanie dohôd. Vymieňali si medzi sebou citlivé obchodné informácie. V prípade odklonu od dohodnutého obchodného správania sa uplatňoval kompenzačný systém.
- 132 Po piate v rámci paneurópskych zložiek kartelu šiesti stáli členovia, ku ktorým sa príležitostne pripojili talianski výrobcovia a Fundia, udržiavali tiež bilaterálne alebo multilaterálne kontakty a zúčastňovali sa na určovaní cien a rozdelení zákazníkov *ad hoc*, pokiaľ to bolo v ich záujme. Napríklad spoločnosti Tréfileurope, Nedri, WDI, Tycsa, Emesa, CB a Fundia koordinovali spoločne ceny a objemy pre zákazníka Addtek. Tieto projekty sa týkali hlavne Fínska, Švédska a Nórska, ale aj Holandska, Nemecka, pobaltských štátov a strednej a východnej Európy. Ku koordinácii v súvislosti so spoločnosťou Addtek dochádzalo už počas fázy klubu Zürich, ktorá bola súčasťou paneurópskej dohody, a táto koordinácia pokračovala prinajmenšom do konca roka 2001.
- 133 Po šieste v období od minimálne septembra 2000 do septembra 2002 sa šiesti stáli členovia, ITC, CB, Redaelli, Itas a SLM pravidelne stretávali s cieľom prijať talianske podniky do klubu Európa ako stálych členov. Talianske podniky chceli zvýšiť svoje kvóty v Európe, kým klub Európa podporoval zachovanie *status quo*. Na tento účel sa konali stretnutia v rámci klubu Italia s cieľom definovať spoločný postoj talianskych podnikov, stretnutia v rámci klubu Európa s cieľom preskúmať nároky talianskych podnikov a stretnutia medzi členmi klubu Európa a talianskymi zástupcami s cieľom dospieť k zblíženiu medzi účastníkmi týchto dvoch dohôd. Zúčastnené podniky si počas týchto rokovaní medzi sebou vymieňali citlivé obchodné informácie. Pre potreby prerozdelenia európskych kvót s cieľom zahrnúť talianskych výrobcov sa tieto podniky dohodli na použití nového referenčného obdobia (od 30. júna 2000 do 30. júna 2001). Tiež sa dohodli na celkovom objeme vývozu talianskych podnikov do zvyšku Európy. Súčasne prerokúvali ceny, pričom členovia klubu Európa sa snažili prijať na úrovni Európy mechanizmus určovania cien uplatňovaný talianskymi výrobcami v rámci klubu Italia.
- 134 Po siedme Komisia tiež konštatovala existenciu klubu España, čo bola dohoda, ktorá existovala paralelne popri ostatných zložkách kartelu a týkala sa španielskeho a portugalského trhu (pozri bod 52 vyššie).
- 135 Komisia v odôvodneniach 610 až 612 napadnutého rozhodnutia uviedla, prečo sa domnievala, že všetky tieto protiprávne konania tvorili súvislý súbor opatrení s jediným cieľom obmedziť hospodársku súťaž na trhu s predpínacou oceľou na európskej a národnej úrovni. Komisia konštatovala, že všetky označené protisúťažné dohody sledovali jediný protisúťažný obchodný cieľ, a to skresliť alebo odstrániť normálne súťažné podmienky na trhu s predpínacou oceľou a zaviesť globálnu rovnováhu prostredníctvom spoločných mechanizmov na rôznych úrovniach, na ktorých dochádzalo k porušeniu, teda určením cien, stanovením kvót, rozdelením zákazníkov a výmenou citlivých obchodných informácií.
- 136 Konkrétnejšie v odôvodnení 613 napadnutého rozhodnutia spresnila, prečo fázy klubu Zürich a klubu Európa predstavovali napriek prechodnému obdobiu jediné porušenie. Komisia najmä poukázala na to, že od konca klubu Zürich sa konali stretnutia, ktorých cieľom bolo narušiť voľnú hospodársku súťaž a zaviesť trvalú paneurópsku dohodu. Tiež uviedla, že účinky zmlúv uzavretých na pôde klubu Zürich pretrvávali aj počas prechodného obdobia a že regionálne dohody, ktoré prispievali k tomu istému jedinému cieľu, aký sledovala každá zo zložiek kartelu, počas tohto obdobia ďalej fungovali.

- 137 V odôvodneniach 614 a 615 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že konkrétne mechanizmy fungovania jednotlivých zložiek kartelu zabezpečovali koordináciu paneurópskych dohôd s jednotlivými národnými dohodami. Podľa Komisie kvótový systém zavedený v rámci klubu Italia slúžil ako vzor na vytvorenie kvótového systému klubu Zürich. Okrem toho Tréfileurope zabezpečovala koordináciu medzi klubom Európa a talianskymi výrobcami, pričom koordináciu medzi klubom Európa a klubom Špania zabezpečovali Tycsa a Emesa, ktoré boli členmi oboch klubov.
- 138 V konečnom dôsledku sa podľa odôvodnení 616 až 621 všetci účastníci protisúťažných dohôd v rôznej miere podieľali na spoločnom protisúťažnom pláne, ktorý sa vykonával nepretržite tak z hľadiska jeho cieľov, ako aj z hľadiska jeho základných znakov od roku 1984 do konca roka 2002.
- 139 V odôvodnení 622 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že aj keď sa všetci účastníci kartelu nepodieľali na všetkých zložkách porušenia, mali prospech z výmeny informácií medzi účastníkmi a vedeli, že ich účasť je súčasťou spoločného plánu.
- 140 Žalobkyne napádajú konštatovanie, že klub Zürich a klub Európa predstavovali dve zložky jediného porušenia, pričom nepopierajú svoju účasť na týchto dohodách.

b) Pojem jediné porušenie

- 141 Podľa ustálenej judikatúry môže porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP vyplývať nielen zo samostatného aktu, ale aj zo skupiny aktov, alebo dokonca z pokračujúceho správania, hoci jeden alebo viacero prvkov tejto skupiny aktov alebo tohto pokračujúceho správania by mohli ako také a samostatne predstavovať porušenie uvedeného ustanovenia. Pokiaľ rôzne činnosti spadajú do spoločného plánu vzhľadom na ich rovnaký cieľ skresľujúci hospodársku súťaž na vnútornom trhu, Komisia je oprávnená vyvodzovať zodpovednosť za tieto činnosti v závislosti od účasti na porušení ako celku (rozsudky z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Zb., EU:C:1999:356, bod 81; zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb., EU:C:2004:6, bod 258, a zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, Zb., EU:C:2012:778, bod 41).
- 142 Podnik, ktorý sa zúčastnil na takomto jedinom a komplexnom porušení vlastným správaním, ktoré spočíva v dohode alebo zosúladenom postupe s protisúťažným predmetom v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ a ktorého cieľom je prispieť k porušeniu v celom rozsahu, môže byť zodpovedný aj za správanie ostatných podnikov v rámci toho istého porušenia počas celého obdobia svojej účasti na tomto porušení. Tak je to, ak je preukázané, že uvedený podnik zamýšľal prispieť svojim vlastným správaním k spoločným zámerom, ktoré sledoval celok účastníkov, a že mal vedomosť o protiprávnom správaní, ktoré zamýšľali alebo realizovali ďalšie podniky sledujúce rovnaké ciele, alebo že ho mohol rozumne predvídať a bol ochotný prevziať z toho vyplývajúce riziko (rozsudky Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:1999:356, body 83, 87 a 203; Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, bod 83, a Komisia/Verhuizingen Coppens, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2012:778, bod 42).
- 143 Podnik sa tak mohol priamo zúčastňovať na všetkých protisúťažných správaniach tvoriacich jediné a nepretržité porušenie a Komisia bola v takom prípade oprávnená pripisovať mu zodpovednosť za všetky tieto správania, a teda za uvedené porušenie v celom rozsahu. Podnik sa mohol tiež priamo zúčastňovať iba na časti protisúťažných správaniach tvoriacich jediné a nepretržité porušenie, avšak vedel o všetkých ostatných protiprávných správaniach, ktoré zamýšľali alebo uskutočnili ďalší účastníci kartelu sledujúci rovnaké ciele, alebo ich mohol rozumne predvídať a bol ochotný prevziať z toho vyplývajúce riziko. V takomto prípade je Komisia rovnako oprávnená pripisovať tomuto podniku zodpovednosť za všetky protisúťažné správania tvoriace takéto porušenie a následne za porušenie v celom rozsahu (rozsudok Komisia/Verhuizingen Coppens, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2012:778, bod 43).

- 144 Ak sa naproti tomu podnik priamo zúčastňoval na jednom alebo niekoľkých protisúťažných správaniach tvoriacich jediné a nepretržité porušenie, avšak nie je preukázané, že svojim vlastným správaním zamýšľal prispieť k všetkým spoločným zámerom, ktoré sledovali ďalší účastníci kartelu, a že mal vedomosť o všetkých ďalších protiprávných správaniach, ktoré zamýšľali alebo uskutočnili uvedení účastníci sledujúci rovnaké ciele, alebo ich mohol rozumne predvídať a bol ochotný prevziať z toho vyplývajúce riziko, je Komisia oprávnená pripisovať tomuto podniku zodpovednosť iba za správania, na ktorých sa priamo zúčastňoval, a za správania zamýšľané alebo uskutočnené ďalšími účastníkmi sledujúcimi rovnaké ciele, aké sledoval tento podnik, a v prípade ktorých je preukázané, že o nich vedel alebo ich mohol rozumne predvídať a bol ochotný prevziať z toho vyplývajúce riziko (rozsudok Komisia/Verhuizingen Coppens, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2012:778, bod 44).
- 145 To by však nevedlo k zbaveniu tohto podniku zodpovednosti za správania, na ktorých sa nesporne zúčastnil alebo za ktoré mu môže byť skutočne pripísaná zodpovednosť. Takéto rozdelenie rozhodnutia Komisie, ktoré kvalifikuje celkový kartel ako jediné a nepretržité porušenie, je však vhodné iba vtedy, ak na jednej strane uvedenému podniku bolo v správnom konaní umožnené oboznámiť sa s tým, že mu je rovnako vytykané každé zo správani tvoriacich porušenie, a teda brániť sa v tomto smere, a ak na druhej strane je uvedené rozhodnutie v tejto súvislosti dostatočne jasné (rozsudok Komisia/Verhuizingen Coppens, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2012:778, body 45 a 46).
- 146 Judikatúra v tejto súvislosti odhalila viacero kritérií relevantných na posúdenie jediného porušenia, a to konkrétne zhodnosť cieľov dotknutých postupov, zhodnosť dotknutých výrobkov a služieb, zhodnosť podnikov, ktoré sa na ňom zúčastnili, a zhodnosť spôsobov jeho vykonávania. Okrem toho ďalšími relevantnými aspektmi, ktoré sa na účely tohto preskúmania môžu zohľadniť, sú zhodnosť fyzických osôb zapojených do kartelu zastupujúcich podniky a zhodnosť geografickej oblasti pôsobnosti dotknutých postupov (pozri rozsudok zo 17. mája 2013, Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, T-147/09 a T-148/09, Zb., EU:T:2013:259, bod 60 a citovanú judikatúru).
- 147 Napokon skutočnosť, že sa určitý podnik nepodieľal na všetkých zložkách kartelu alebo že zohrával malú úlohu v aspektoch, na ktorých sa zúčastňoval, sa musí zohľadniť pri posudzovaní závažnosti porušenia a prípadne pri stanovovaní výšky pokuty (rozsudky Komisia/Anic Participazioni, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:1999:356, bod 90, a Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, bod 86).

c) Konštatovania v súvislosti so žalobkyňami

- 148 V odôvodneniach 796 až 799 Komisia uviedla, že bola konštatovaná zodpovednosť žalobkyň, pokiaľ ide po prvé o účasť spoločnosti Klöckner Draht, neskôr WDI, na klube Zürich od 1. januára 1984 do 9. januára 1996 (pozri bod 128 vyššie), po druhé účasť spoločnosti WDI na stretnutiach konaných počas prechodného obdobia (od 9. januára 1996 do 12. mája 1997), po tretie účasť spoločnosti WDI na klube Európa od 12. mája 1997 do 19. septembra 2002 (pozri bod 131 vyššie), najmä ako koordinátora pre Nemecko, a po štvrté koordináciu v súvislosti s klientom Addtek od roku 1984 do 2002.
- 149 Vzhľadom na kritériá stanovené judikatúrou spomenutou v bodoch 141 až 147 vyššie žalobkyne nepopierajú svoju účasť na klube Zürich a na klube Európa ani to, že vedeli o jednotlivých zložkách porušenia. Domnievajú sa však, že tieto jednotlivé protiprávne konania nie sú súčasťou spoločného plánu a že WDI počas prechodného obdobia prerušila svoje protisúťažné konania.

O existencii spoločného plánu

- 150 Žalobkyne sa domnievajú, že Komisia nemohla na účely preukázania existencie spoločného plánu poukázať len na to, že jednotlivé zložky porušenia sa týkali toho istého hospodárskeho odvetvia, bez toho, aby preukázala vzťah komplementárnosti medzi jednotlivými dotknutými zložkami, napríklad

existenciu rámcovej dohody. Komisia sa v tejto súvislosti nemôže odvolávať na účasť tých istých podnikov. Naproti tomu Komisia pochybila, keď nevyvodila nijaký dôsledok zo skutočnosti, že geografická pôsobnosť rozhodnutí prijatých v oblasti kvót sa týkala v rámci klubu Zürich národných trhov a v rámci klubu Európa celého európskeho trhu. Okrem toho spôsoby koordinácie boli odlišné, lebo na stretnutiach klubu Európa sa zúčastňovali riaditelia pre odbyt, zatiaľ čo na stretnutiach klubu Zürich boli prítomní len vedúci zamestnanci. V rámci klubu Európa boli navyše určení národní koordinátori, zatiaľ čo klub Zürich fungoval na základe jedinej centrálnej ohlasovne.

- 151 Žiadne z týchto tvrdení však nemôže spochybniť dokazovanie vykonané v napadnutom rozhodnutí.
- 152 Ako totiž uviedla Komisia, kartel sankcionovaný v napadnutom rozhodnutí sa skladal zo súboru dohôd, ktoré na seba časovo nadväzovali, tak na miestnej (národnej alebo regionálnej), ako aj európskej úrovni a ktorých spoločným cieľom bolo zabezpečiť rovnováhu európskeho trhu s predpínacou oceľou, ktorý sa vyznačoval štrukturálnym prebytkom kapacity, bez hospodárskej súťaže.
- 153 Okrem toho je nesporné, že prostriedky použité na dosiahnutie tohto cieľa, teda určenie cien, pridelenie kvót, rozdelenie zákazníkov a výmena citlivých obchodných informácií, boli v prípade všetkých zložiek kartelu rovnaké. Hlavnými účastníkmi klubu Zürich a klubu Európa, medzi ktorých patrili aj žalobkyne, boli tie isté podniky. Komisia tvrdí – pričom toto tvrdenie nebolo spochybnené –, že tieto podniky boli v rámci klubu Zürich a neskôr v rámci klubu Európa spravidla zastúpené tými istými fyzickými osobami.
- 154 Okrem toho mechanizmy koordinácie medzi klubom Zürich a neskôr klubom Európa na jednej strane a národnými a regionálnymi dohodami (južné dohody, klub Italia a klub Špania) na druhej strane síce neboli úplne rovnaké, ale boli v každom prípade zavedené. Na jednej strane je totiž nesporné, že talianski výrobcovia sa priamo podieľali na klube Zürich, zatiaľ čo koordináciu medzi klubom Európa a klubom Italia zabezpečovala Tréfileurope. Na druhej strane koordinácia medzi klubom Špania a klubom Európa sa uskutočnila prijatím spoločností Emesa a Tycsa do klubu Európa.
- 155 Tieto skutkové zistenia, ktoré Komisia uviedla v napadnutom rozhodnutí a ktoré žalobkyne nespochybnili, umožňujú konštatovať, že ide o jediné porušenie, ktoré sa skladá z viacerých zložiek, v zmysle judikatúry citovanej v bode 146 vyššie.
- 156 Čo sa týka rozdielov medzi klubom Zürich a klubom Európa, na ktoré sa odvolávajú žalobkyne a ktoré boli navyše uvedené aj v napadnutom rozhodnutí, treba poznamenať, že tieto rozdiely vôbec nebránia konštatovaniu, že ide o jediné porušenie, ale naopak vyjadrujú zámer zaviesť najúčinnejšie prostriedky na dosiahnutie toho istého cieľa, aký sledovali všetci účastníci jednotlivých dohôd v rámci kartelu, a to obmedziť účinky hospodárskej súťaže na trhu so štrukturálnym prebytkom kapacity, najmä prostredníctvom dohôd týkajúcich sa cien, výrobných kvót a rozdelenia hlavných zákazníkov.
- 157 Toto konštatovanie umožňuje vysvetliť zdanlivý rozpor medzi odôvodneniami 186 a 629 napadnutého rozhodnutia, na ktorý poukazujú žalobkyne. Aj keď totiž bola preukázaná jednotnosť všeobecného cieľa sledovaného kartelom v rámci jeho po sebe idúcich zložiek, každá z dohôd, ktoré spolu predstavujú jediné porušenie, sa vyznačovala svojím viac či menej obmedzeným geografickým rozmerom, ako aj metódami použitými na zabezpečenie monitorovania záväzkov, ktoré boli stále rovnaké a týkali sa cien, dodávateľských kvót, rozdelenia zákazníkov a výmeny citlivých obchodných informácií.
- 158 Rozdiely vo fungovaní oboch po sebe idúcich fáz paneurópskych dohôd teda nebránia uznaniu existencie spoločného plánu, ktorý sa vyznačoval rovnakým protisúťažným cieľom a v rámci ktorého najprv existoval klub Zürich a potom klub Európa (pozri v tomto zmysle rozsudky Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, bod 258; z 21. septembra 2006, Nederlandse

Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, C-105/04 P, Zb., EU:C:2006:592, bod 110, a Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 146 vyššie, EU:T:2013:259, bod 60 a citovanú judikatúru).

O vplyve tvrdení žalobkyní týkajúcich sa prerušenia kartelu na kvalifikáciu porušenia a na premlčanie

- 159 Žalobkyne vo svojich písomnostiach uviedli, že klub Zürich v dôsledku vážnych rozporov, ktoré sa vyskytovali od roku 1995, prestal fungovať ešte pred začatím klubu Európa. Fungovanie kartelu teda bolo prerušené počas obdobia jedného roka a štyroch mesiacov, v dôsledku čoho nemožno považovať klub Zürich a klub Európa za rôzne zložky jediného porušenia.
- 160 Odhliadnuc od toho, že žalobkyne vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách a na pojednávaní uznali, že regionálne a národné dohody sa počas prechodného obdobia neprestali uplatňovať, treba pripomenúť, že z dôvodov uvedených v bodoch 152 až 158 vyššie totožnosť sledovaných cieľov a prostriedkov použitých v každej z protisúťažných dohôd, ktoré označila Komisia, a v prípade klubu Zürich a klubu Európa dokonca aj účasť tých istých hlavných výrobcov umožňujú konštatovať existenciu spoločného plánu v zmysle judikatúry spomenutej v bodoch 141 až 147 vyššie, v rámci ktorého postupne existovali tieto dva kluby.
- 161 Žalobkyne pritom nepopierajú, že sa podieľali na klube Zürich až do 9. januára 1996, a uznávajú, že sa od 12. mája 1997 zúčastňovali na klube Európa. Preto aj za predpokladu, že prechodné obdobie by predstavovalo prerušenie fungovania kartelu alebo len obdobie pozastavenia akejkoľvek protiprávnej činnosti žalobkyní, žalobkyne boli vzhľadom na vyššie uvedenú kontinuitu cieľov a prostriedkov oprávnené uznané za zodpovedné za účasť na jedinom porušení. Okrem toho, keďže prechodné obdobie trvalo kratšie ako päť rokov, ktoré sú uvedené v článku 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003, jediné porušenie, na ktorom sa podieľali žalobkyne, by sa malo v prípade, ak by sa pripustilo, že toto obdobie predstavuje prerušenie, nanajvýš považovať za opakované, a nie za nepretržité (pozri v tomto zmysle rozsudok Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 146 vyššie, EU:T:2013:259, body 70 až 95 a citovanú judikatúru).
- 162 Z toho vyplýva, že pokiaľ je prvý žalobný dôvod založený na premlčaní v súvislosti obdobím pred 12. májom 1996, treba ho v celom rozsahu zamietnuť, a to bez ohľadu na to, či prechodné obdobie predstavovalo prerušenie porušenia.
- 163 Ak by sa však preukázalo, že tvrdenie žalobkyní založené na prerušení porušenia počas prechodného obdobia je dôvodné, žalobkyne by sa mohli domáhať, aby neboli sankcionované za obdobie, počas ktorého trvalo toto prerušenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 146 vyššie, EU:T:2013:259, bod 88). Treba sa teda zaoberať aj touto argumentáciou a najprv preskúmať tvrdenia týkajúce sa prerušenia kartelu vo všeobecnosti a následne tvrdenia týkajúce sa pozastavenia účasti žalobkyní na karteli.

2. O dôvodnosti tvrdení žalobkyní týkajúcich sa prerušenia ich účasti na karteli

- 164 Komisia v odôvodnení 613 napadnutého rozhodnutia oprela svoje konštatovanie, že protisúťažné konania účastníkov klubu Zürich pokračovali počas prechodného obdobia, o tvrdenia spomenuté v bode 136 vyššie. V prílohe 2 napadnutého rozhodnutia je navyše uvedených jedenásť stretnutí, počas ktorých údajne došlo k výmene informácií a uzavretiu dohôd o cenách a rozdeleniu kvót. Žalobkyne mali príležitosť nahliadnuť do listinných dôkazov, na ktoré Komisia poukázala v prílohe 2, po prvý raz v priestoroch Komisie v nadväznosti na oznámenie o výhradách a po druhý raz v kancelárii Všeobecného súdu v nadväznosti na výzvy na predloženie dôkazov, ktoré boli pred pojednávaním zaslané Komisii.

165 Treba pripomenúť, že na pojednávaní žalobkyne spresnili, že nepopierajú, že regionálne dohody trvali aj počas prechodného obdobia, ale že tvrdia, že paneurópska zložka kartelu bola od konca klubu Zürich po začiatok klubu Európa prerušená.

a) Pripomenutie zásad týkajúcich sa dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov

166 Podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa dôkazného bremena jednak prislúcha účastníkovi konania alebo orgánu, ktorý namieta porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, predložiť dôkaz, ktorý z právneho hľadiska dostatočne preukazuje skutkové okolnosti tvoriace porušenie, a jednak prináleží podniku, ktorý uplatňuje prostriedok obrany proti konštatovaniu porušenia, predložiť dôkaz, že podmienky uplatnenia tohto prostriedku obrany sú splnené, takže v takom prípade sa uvedený orgán musí oprieť o iné dôkazy (rozsudok zo 16. novembra 2006, Peróxidos Orgánicos/Komisia, T-120/04, Zb., EU:T:2006:350, bod 50; pozri tiež v tomto zmysle rozsudky zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb., EU:C:1998:608, bod 58, a Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, bod 78). Dĺžka trvania porušenia je v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ základnou zložkou pojmu porušenie, ktorej dôkazné bremeno zaťažuje v prvom rade Komisiu (rozsudky zo 7. júla 1994, Dunlop Slazenger/Komisia, T-43/92, Zb., EU:T:1994:79, bod 79, a Peróxidos Orgánicos/Komisia, už citovaný, EU:T:2006:350, bod 51).

167 Toto rozdelenie dôkazného bremena sa však môže odlišovať, pokiaľ skutkové okolnosti, ktoré uvádza jeden účastník konania, môžu byť takej povahy, že by druhého účastníka konania zaväzovali predložiť vysvetlenie alebo odôvodnenie, ktorých nepredloženie by umožňovalo dospieť k záveru, že dôkazné bremeno bolo unesené (pozri v tomto zmysle rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, bod 79, a rozsudok Peróxidos Orgánicos/Komisia, už citovaný v bode 166 vyššie, EU:T:2006:350, bod 53).

168 Pokiaľ ide o dôkazné prostriedky, ktoré Komisia môže uplatniť, v práve hospodárskej súťaže prevláda zásada voľného hodnotenia dôkazov (rozsudky z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, C-407/04 P, Zb., EU:C:2007:53, bod 63, a z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb., EU:T:2004:221, bod 273). Keďže zákaz zúčastňovať sa na protisúťažných postupoch a dohodách, ako aj sankcie, ktoré môžu byť porušovateľom uložené, sú všeobecne známe, je bežné, že činnosti, ktoré sú obsahom týchto postupov a dohôd, sa uskutočňujú ilegálne, že stretnutia sa uskutočňujú tajne, najčastejšie v treťom štáte, a že súvisiaca dokumentácia je obmedzená na minimum. Ak sa aj Komisii podarí získať explicitný dôkaz o nezákonnom kontakte medzi hospodárskymi subjektmi, napríklad zápis zo stretnutia, za normálnych okolností je len úlohmovitý a kusý, a preto je často potrebné rekonštruovať niektoré podrobnosti dedukciou. Vo väčšine prípadov sa preto existencia protisúťažného postupu alebo dohody musí vydedukovať z určitého množstva zhôd okolností a nepriamych dôkazov, ktoré posudzované ako celok môžu v prípade neexistencie iného koherentného vysvetlenia predstavovať dôkaz o porušení práva hospodárskej súťaže (rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, body 55 až 57). Takéto nepriame dôkazy a zhody okolností umožňujú odhaliť nielen existenciu protisúťažného správania a dohôd, ale aj dĺžku pokračujúceho protisúťažného správania a obdobie, počas ktorého sa dohoda uzavretá v rozpore s právom hospodárskej súťaže uplatňovala (rozsudok z 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisia, C-113/04 P, Zb., EU:C:2006:593, bod 166).

169 Komisia je tak na účely odôvodnenia konštatovania, že došlo k porušeniu, povinná predložiť dostatočne presné a zhodujúce sa dôkazy (pozri rozsudky zo 6. júla 2000, Volkswagen/Komisia, T-62/98, Zb., EU:T:2000:180, body 43 a 72 a citovanú judikatúru, a z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisia, T-38/02, Zb., EU:T:2005:367, bod 217). Každý dôkaz predložený Komisiou však nemusí nevyhnutne zodpovedať týmto kritériám vo vzťahu ku každému prvku porušenia. Stačí totiž, ak súbor dôkazov, o ktoré sa inštitúcia opiera, zodpovedá v celom posúdení tejto požiadavke (rozsudky JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:T:2004:221, bod 180, a Groupe Danone/Komisia, už citovaný, EU:T:2005:367, bod 218; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 20. apríla 1999, Limburgse

Vinyl Maatschappij a i./Komisia, nazvaný „PVC II“, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Zb., EU:T:1999:80, body 768 až 778). Pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia, z judikatúry vyplýva, že v prípade neexistencie dôkazov, na základe ktorých je možné priamo preukázať dĺžku trvania porušenia, sa Komisia musí oprieť prinajmenšom o dôkazy, ktoré súvisia so skutočnosťami dostatočne blízkymi z časového hľadiska tak, aby bolo možné odôvodnene pripustiť, že toto porušenie trvalo neprerušene medzi dvoma konkrétnymi dátumami (rozsudky Technische Unie/Komisnia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:C:2006:593, bod 169; Dunlop Slazenger/Komisnia, už citovaný v bode 166 vyššie, EU:T:1994:79, bod 79, a Peróxidos Orgánicos/Komisnia, už citovaný v bode 166 vyššie, EU:T:2006:350, bod 51).

170 Pokiaľ ide o dôkaznú hodnotu, ktorú je potrebné priznať rôznym dôkazom, treba zdôrazniť, že jediným relevantným kritériom na posúdenie predložených dôkazov je ich vierohodnosť (rozsudok Dalmine/Komisnia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:C:2007:53, bod 63; pozri tiež rozsudky z 8. júla 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisnia, T-44/00, Zb., EU:T:2004:218, bod 84 a citovaný judikatúru, a JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:T:2004:221, bod 273). Podľa všeobecných pravidiel dokazovania vierohodnosť, a teda aj dôkazná hodnota dokumentu závisí od jeho pôvodu, od okolností jeho vyhotovenia, od jeho adresáta a od jeho obsahu (rozsudok z 15. marca 2000, Cimenteries CBR a i./Komisia, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb., EU:T:2000:77, bod 1053; návrhy, ktoré predniesol sudca Vesterdorf ako generálny advokát vo veci Rhône-Poulenc/Komisnia, T-1/89, Zb., EU:T:1991:38). Osobitne treba priznať veľký význam okolnosti, že dokument bol vyhotovený v bezprostrednej súvislosti so skutkovými okolnosťami (rozsudok z 11. marca 1999, Ensidesa/Komisnia, T-157/94, Zb., EU:T:1999:54, bod 312) alebo priamym svedkom týchto okolností (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:T:2004:221, bod 207). Dokumenty, z ktorých vyplýva, že sa uskutočnili kontakty medzi viacerými podnikmi a že tieto podniky skutočne sledovali cieľ vopred vylúčiť akúkoľvek neistotu, pokiaľ ide o budúce správanie ich konkurentov, z právneho hľadiska dostatočne preukazujú existenciu zosúladeného postupu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb., EU:C:1975:174, body 175 a 179). Okrem toho vyhlásenia, ktoré sú v rozpore so záujmami toho, kto ich robí, sa v zásade musia považovať za mimoriadne vierohodné dôkazy (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:T:2004:221, body 207, 211 a 212).

171 Okrem toho podľa ustálenej judikatúry oznámenie informácií konkurentom s cieľom pripraviť protisúťažnú dohodu stačí na preukázanie existencie zosúladeného postupu v zmysle článku 101 ZFEÚ (rozsudky z 5. decembra 2013, Solvay/Komisnia, C-455/11 P, EU:C:2013:796, bod 40; zo 6. apríla 1995, Trefilunion/Komisnia, T-148/89, Zb., EU:T:1995:68, bod 82, a z 8. júla 2008, BPB/Komisnia, T-53/03, Zb., EU:T:2008:254, bod 178).

172 Napokon je potrebné pripomenúť, že úloha súdu, ktorý rozhoduje o žalobe o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu Komisie, v ktorom sa konštatuje existencia porušenia práva hospodárskej súťaže a ktorým sa ukladajú pokuty subjektom, ktorým je toto rozhodnutie určené, spočíva v posúdení, či sú dôkazy, o ktoré sa Komisia vo svojom rozhodnutí opiera, dostatočné na preukázanie existencie porušenia (rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:T:2004:221, body 174 a 175; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok PVC II, už citovaný v bode 169 vyššie, EU:T:1999:80, bod 891). Ak existuje pochybnosť, musí sa zohľadniť v prospech subjektov, ktorým je rozhodnutie určené, a v dôsledku toho súd nemôže dospieť k záveru, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu predmetného porušenia, ak má v tomto smere ešte stále pochybnosti (rozsudky JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 168 vyššie, EU:T:2004:221, bod 177, a Groupe Danone/Komisnia, už citovaný v bode 169 vyššie, EU:T:2005:367, bod 215). V takejto situácii je totiž nutné brať ohľad na zásadu prezumpcie neviny, ako vyplýva osobitne z článku 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“), ktorá je jednou zo základných práv, ktoré sú podľa judikatúry Súdneho dvora, ktorá bola

navyše potvrdená článkom 47 Charty základných práv, chránené v rámci právneho poriadku Únie. Vzhľadom na povahu predmetných porušení, ako aj na povahu a stupeň prísnosti s tým súvisiacich sankcií sa zásada prezumpcie nevinu uplatňuje najmä v konaniach týkajúcich sa porušení práva hospodárskej súťaže, ktoré môžu viesť k uloženiu pokút alebo penále (rozsudky z 8. júla 1999, Hüls/Komisia, C-199/92 P, Zb., EU:C:1999:358, body 149 a 150; Montecatini/Komisia, C-235/92 P, Zb., EU:C:1999:362, body 175 a 176, a Groupe Danone/Komisia, už citovaný v bode 169 vyššie, EU:T:2005:367, bod 216).

b) O stretnutiach, ktoré sa konali počas prechodného obdobia, a o pokračovaní porušenia počas tohto obdobia

- 173 Pokračovanie stretnutí, ktorých cieľom bola výmena informácií, určenie cien a pridelenie kvót, sa považuje v napadnutom rozhodnutí za preukázané a v prílohe 2 napadnutého rozhodnutia je uvedených jedenásť stretnutí, počas ktorých údajne došlo k výmene informácií, ako aj k uzavretiu dohôd o cenách a kvótach. Žalobkyne po tom, čo vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách uznali, že niektorí ďalší účastníci klubu Zürich, najmä DWK a Tréfileurope France, počas prechodného obdobia pokračovali vo svojich protisúťažných konaniach, nepredložili v súvislosti s týmito stretnutiami nijaké odôvodnené námietky, ale len tvrdia, že dôkazy predložené Komisiou nepostačujú na preukázanie pokračovania porušenia počas prechodného obdobia.
- 174 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že vôbec nie je neobvyklé, ak sa kartel uplatňovaný počas dlhého obdobia vzhľadom na konflikty záujmov, ktoré sú nevyhnutne spojené s dohodami tohto typu, vyvíja, a to tak pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, ako aj formy a intenzitu ich protiprávnej spolupráce.
- 175 V napadnutom rozhodnutí (odôvodnenie 613) Komisia uviedla na preukázanie konštatovania, že protisúťažné konania bývalých členov klubu Zürich pokračovali počas prechodného obdobia, šesť stretnutí.
- 176 Po prvé podľa Komisie sa 1. marca 1996 konalo stretnutie v Paríži (Francúzsko). Na tomto stretnutí sa viedli diskusie o kvótach a cenách v Európe.
- 177 Zo žiadosti spoločnosti ITC o zhovievavosť, v ktorej táto spoločnosť poukazuje na zápisnicu zo stretnutia vypracovanú 12. marca 1996, teda krátko po predmetnom stretnutí, totiž vyplýva, že v tento deň sa v Paríži konalo stretnutie zástupcov spoločností ITC, Tycsa, Tréfileurope, DWK, Redaelli, Nedri a WDI. Podľa žiadosti spoločnosti ITC o zhovievavosť sa témy, o ktorých sa hovorilo na tomto stretnutí, týkali cien a kvót v Európe, ako aj stavu zásob prítomných podnikov. Z judikatúry spomenutej v bode 170 vyššie vyplýva, že toto vyhlásenie spoločnosti ITC, v ktorom táto spoločnosť uvádza skutočnosti, ktoré sú v jej neprospech, a ktoré sa opiera o zápisnicu vypracovanú v čase skutkových okolností, ktoré sú predmetom tejto zápisnice, má vysokú dôkaznú hodnotu. Žalobkyne nepredložili nijaký dôkaz o opaku a zo žiadnej z listín založených v spise predloženom Všeobecnému súdu nevyplýva, že tieto informácie sú nepravdivé. Existenciu tohto stretnutia, totožnosť účastníkov a témy, o ktorých sa hovorilo, možno preto považovať za preukázané.
- 178 Po druhé podľa Komisie sa 8. októbra 1996 konalo stretnutie v Rosmalene (Holandsko).
- 179 Toto stretnutie potvrdila Nedri vo svojej žiadosti o zhovievavosť predloženej Komisii. Podľa spoločnosti Nedri sa okrem nej na tomto stretnutí zúčastnili zástupcovia spoločností DWK, Fontaine Union, ako aj WDI a diskusie sa týkali situácie na holandskom trhu. Toto vyhlásenie, v ktorom Nedri uvádza skutočnosti, ktoré sú v jej neprospech, nebolo vyvrátené nijakým dôkazom predloženým žalobkyňami ani žiadnou z listín založených v spise. Existenciu tohto stretnutia, totožnosť účastníkov, ako aj tému, o ktorej sa hovorilo, teda treba považovať za preukázané.
- 180 Po tretie Komisia poukazuje na stretnutie konané 4. novembra 1996 v Düsseldorfe.

- 181 V tejto súvislosti zo žiadosti spoločnosti Nedri o zhovievavosť vyplýva, že na tomto stretnutí sa zúčastnili tie isté osoby, ktoré sa zúčastnili na stretnutí konanom v tom istom meste 8. januára 1996, a že predmet týchto dvoch stretnutí bol zhodný. Z uvedenej žiadosti o zhovievavosť pritom vyplýva, že prvé stretnutie, na ktorom sa zúčastnili DWK, Nedri, Tréfileurope, Tycsa, ako aj WDI, sa týkalo situácie, ktorá nastala v dôsledku ťažkostí, ktoré sa vyskytli od mája 1995 pri vykonávaní trhových dohôd uzavretých v rámci klubu Zürich. Zo žiadosti spoločnosti Nedri o zhovievavosť, ktorá je jediným dôkazom, ktorý Komisia v tejto súvislosti predložila, naopak nevyplýva, že stretnutie zo 4. novembra sa týkalo aj situácie na trhu v Holandsku, ako sa uvádza v napadnutom rozhodnutí.
- 182 Po štvrté Komisia konštatuje, že 4. decembra 1996 sa v Bruseli (Belgicko) konalo stretnutie, ktoré sa týkalo „nového systému kvót“.
- 183 Nedri vo svojej žiadosti o zhovievavosť v súvislosti s týmto stretnutím uviedla, že sa na ňom zúčastnila ona, Emesa, DWK, Tréfileurope, Tycsa, ako aj WDI. Podľa spoločnosti Nedri bolo cieľom tohto stretnutia prediskutovať zavedenie nového paneurópskeho systému kvót. Tieto diskusie však neboli úspešné. Tieto vyhlásenia, v ktorých Nedri uvádza skutočnosti, ktoré sú v jej neprospech, neboli vyvrátené nijakým dôkazom o opaku.
- 184 Po piate Komisia v napadnutom rozhodnutí poukázala na stretnutie konané 3. apríla 1997 v Paríži, ktoré sa týkalo „nového systému kvót“.
- 185 Zo žiadosti spoločnosti DWK o zhovievavosť skutočne vyplýva, že toto stretnutie sa konalo na základe iniciatívy spoločností Nedri a Tréfileurope. Na tomto stretnutí sa okrem troch uvedených spoločností zúčastnili aj Tycsa, Emesa a WDI. Podľa spoločnosti DWK počas tohto stretnutia pokračovali diskusie o zavedení nového systému kvótu, ktoré však neboli úspešné. DWK dodáva, že na tomto stretnutí a v nadväznosti naň si účastníci vymieňali citlivé obchodné informácie. Žalobkyne vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, ako aj vo svojej odpovedi na písomnú otázku, ktorú im Všeobecný súd položil v rámci tohto konania, potvrdili, že sa zúčastnili na tomto stretnutí.
- 186 Po šieste Komisia napokon poukazuje na stretnutie konané 9. apríla 1997 v Düsseldorfe, ktoré sa tiež týkalo „nového systému kvót“.
- 187 Existenciu tohto stretnutia potvrdzuje Nedri vo svojej žiadosti o zhovievavosť. Nedri totiž potvrdzuje, že účastníci stretnutia z 3. apríla 1997 (pozri body 184 a 185 vyššie) pokračovali v diskusiách s cieľom zaviesť nový paneurópsky systém kvót, ktorý by zahŕňal Nórsko a Švajčiarsko, ale ktorého súčasťou by nebolo Spojené kráľovstvo a Írsko. Žalobkyne vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, ako aj vo svojej odpovedi na písomnú otázku, ktorú im Všeobecný súd položil v rámci tohto konania, potvrdili, že sa zúčastnili na tomto stretnutí.
- 188 Z vyššie uvedeného vyplýva, že treba považovať za preukázané, že hlavní európski výrobcovia, teda členovia klubu Zürich až do jeho zrušenia, ako aj klubu Európa od jeho založenia, medzi ktorých patrili žalobkyne, sa počas obdobia jedného roka a štyroch mesiacov aspoň šesťkrát stretli s cieľom vymeniť si citlivé obchodné informácie a pokúsiť sa zaviesť nový záväzný paneurópsky systém kvót. Z judikatúry (pozri bod 171 vyššie) vyplýva, že také konania postačujú na konštatovanie porušenia článku 101 ZFEÚ. Tvrdenie žalobkyní založené na tom, že každý z európskych výrobcov sa počas prechodného obdobia správal na trhu nezávisle, teda nemôže vyvrátiť konštatovanie Komisie, že jediné porušenie, na ktorom sa podieľali žalobkyne, pokračovalo počas prechodného obdobia.
- 189 Okrem toho žalobkyne na jednej strane nepopierajú, že počas prechodného obdobia pokračovali stretnutia klubu Italia a klubu España (pozri prílohy 3 a 4 napadnutého rozhodnutia). Ako pritom bolo uvedené v bodoch 152 až 154 vyššie, tieto regionálne dohody boli z dôvodu ich spoločného cieľa a spoločných prostriedkov, ako aj existencie mechanizmov, ktoré mali zabezpečiť koordináciu medzi jednotlivými zložkami kartelu, súčasťou spoločného plánu, ktorý umožňuje konštatovať, že ide o jediné porušenie. Počas samotného prechodného obdobia sa navyše členovia klubu Italia zúčastnili na

stretnutí z 1. marca 1996 (pozri body 176 a 177 vyššie) a členovia klubu España boli prizvaní na všetky stretnutia, ktorých existencia bola považovaná za preukázanú, okrem stretnutia, ktoré sa konalo 8. októbra 1996 v Rosmalene. Aj z tohto dôvodu bola Komisia oprávnená konštatovať, že nedošlo k prerušeniu jediného porušenia, ako to urobila v napadnutom rozhodnutí.

- 190 Na druhej strane Komisia oprávnene tvrdí, že pokračovanie účinkov dohôd uzavretých medzi výrobcami predpínacej ocele a ich zákazníkmi v čase existencie klubu Zürich stačí na preukázanie pokračovania porušenia po zrušení tohto klubu. V tejto súvislosti tvrdenie žalobkyní založené na tom, že predmetné zmluvy boli dojednané v rôznych okamihoch v priebehu roka a že platnosť niektorých z týchto zmlúv sa mohla skončiť na začiatku roka 1996, nemôže spochybniť analýzu Komisie, keďže žalobkyne nepreukázali a dokonca ani netvrdili, že krátko pred zrušením klubu Zürich nedošlo k uzavretiu nijakej zmluvy.
- 191 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia bola oprávnená konštatovať, že počas prechodného obdobia nedošlo k prerušeniu kartelu, ktorý opísala v napadnutom rozhodnutí, a že tento kartel v dôsledku toho predstavoval jediné a nepretržité porušenie článku 101 ZFEÚ.
- 192 Je teda potrebné teraz preskúmať tvrdenie žalobkyní, že počas prechodného obdobia prinajmenšom ukončili akékoľvek protiprávne konanie.

c) O údajom prerušení účasti žalobkyní na porušení

- 193 Pokiaľ ide o účasť spoločnosti WDI na protisúťažných konaniach počas prechodného obdobia, žalobkyne po prvé tvrdia, že WDI sa na stretnutí z 9. januára 1996 v zmysle judikatúry dištancovala od kartelu, a po druhé tvrdia, že Komisia nepreukázala, že WDI sa počas tohto obdobia podieľala na protisúťažných konaniach.

O údajnom dištancovaní sa

– Pripomenutie zásad uplatniteľných v súvislosti s dištancovaním sa

- 194 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry sa musí podnik na to, aby ukončil svoju zodpovednosť, otvorene a jednoznačne dištancovať od kartelu tak, aby si ostatní účastníci boli vedomí, že tento podnik už nepodporuje všeobecné ciele kartelu. Okrem toho dôkazné bremeno týkajúce sa tohto dištancovania sa nesie podnik, ktorý sa naň odvoláva (rozsudky z 27. septembra 2006, GlaxoSmithKline Services/Komisia, T-168/01, Zb., EU:T:2006:265, bod 86, a z 3. marca 2011, Siemens/Komisia, T-110/07, Zb., EU:T:2011:68, bod 176; pozri tiež v tomto zmysle rozsudky zo 6. januára 2004, BAI a Komisia/Bayer, C-2/01 P a C-3/01 P, Zb., EU:C:2004:2, bod 63, a Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 141 vyššie, EU:C:2004:6, body 81 až 84).

– O dôvodnosti tvrdenia žalobkyní

- 195 Žalobkyne sa domnievajú, že WDI sa platne dištancovala od kartelu v zmysle judikatúry, keďže jej zástupca na stretnutí z 9. januára 1996 údajne uviedol:

„Momentálne pre nás klub nemá zmysel.“

- 196 Na úvod treba konštatovať, že pravdivosť tohto vyhlásenia, ktorú Komisia navyše nespochybňuje, potvrdzuje Emesa, pričom žalobkyne a Komisia predložili výňatok z knihy poznámok tejto spoločnosti. Také vyhlásenie však nemožno považovať za jasné a jednoznačné vyjadrenie zámeru spoločnosti WDI dištancovať sa od kartelu.

- 197 Z poznámok spoločnosti Emesa zo stretnutia z 9. januára 1996 totiž vyplýva, že vyjadrenie zástupcu spoločnosti WDI bolo uvedené v rámci diskusie o prostriedkoch, ktoré mohli podľa účastníkov tohto stretnutia slúžiť na prekonanie krízy klubu Zürich. Zástupca spoločnosti WDI po tom, čo vyjadril pochybnosti o možnosti opäť uplatňovať záväzky klubu Zürich, v rámci otvorenej diskusie o tom, či sa má zaviesť nový systém kvót, v reakcii na návrh zástupcov spoločnosti Tréfileurope zostať pri jestvujúcom systéme – teda v tom čase pri klube Zürich – uviedol, že klub Zürich podľa jeho názoru už nemá zmysel. Preto zástupca spoločnosti Emesa zaradil spoločnosť WDI medzi podniky, ktoré v tom čase podporovali zavedenie nového systému. Také vyhlásenie teda nemožno vykladať ako dôkaz o zámere spoločnosti WDI ukončiť svoju účasť na porušení a správať sa na trhu s predpínacou oceľou konkurenčným spôsobom.
- 198 Tento výklad vyhlásenia zástupcu spoločnosti WDI navyše potvrdzuje aj skutočnosť, že zástupca spoločnosti Emesa po poznámkach týkajúcich sa vhodnosti zavedenia nového systému kvót vyplnil tabuľku s uvedením výsledku diskusie o rozdelení kvót, v ktorej je uvedená WDI. V rozpore s tým, čo tvrdia žalobkyne, je najpravdepodobnejší výklad Komisie, podľa ktorého vyplnenie tejto tabuľky zástupcom spoločnosti Emesa po poznámkach, v ktorých je spomenuté vyhlásenie zástupcu spoločnosti WDI, svedčí o tom, že diskusia o kvótach nasledovala po tomto vyhlásení, keďže také poznámky sa spravidla vyhotovujú v chronologickom poradí.
- 199 Z toho vyplýva, že žalobkyne nepredložili dôkaz o tom, že WDI sa na stretnutí z 9. januára 1996 dištancovala od kartelu, hoci boli povinné predložiť taký dôkaz.

O účasti žalobkýň na stretnutiach konaných počas prechodného obdobia

- 200 Žalobkyne formálne nepopierajú svoju účasť na stretnutiach spomenutých v odôvodnení 613 napadnutého rozhodnutia, ale tvrdia, že na týchto stretnutiach sa nesprávali protisúťažne.
- 201 Treba však pripomenúť, že – ako bolo uvedené v bodoch 173 až 188 vyššie – žalobkyne sa počas prechodného obdobia zúčastnili na šiestich stretnutiach, počas ktorých došlo k výmene citlivých obchodných informácií a diskutovalo sa o zavedení nového systému kvót na prekonanie neúspechu klubu Zürich. Podľa judikatúry spomenutej v bode 171 vyššie pritom cieľ týchto stretnutí postačuje na konštatovanie porušenia článku 101 ZFEÚ. Preto treba konštatovať, že Komisia preukázala, že žalobkyne – ktoré nepredložili dôkaz o tom, že sa na stretnutí z 9. januára 1996 dištancovali od kartelu, a ktoré boli tak ako ostatní účastníci spomenuté v žiadostiach spoločností ITC, DWK a Nedri o zhovievavosť, v ktorých sa hovorí o týchto stretnutiach – počas prechodného obdobia neprerušili svoju účasť na porušení. Žalobkyne sa teda nemôžu domáhať zníženia pokuty z hľadiska dĺžky trvania konštatovanej v napadnutom rozhodnutí.

3. Záver týkajúci sa prvých dvoch žalobných dôvodov

- 202 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia správne konštatovala existenciu jediného porušenia tvoreného spoločným plánom, ktorý sa skladal z jednotlivých dohôd, v rámci ktorých došlo k tomuto porušeniu.
- 203 Okrem toho Komisia preukázala, že počas prechodného obdobia od konca klubu Zürich po začiatok klubu Európa nedošlo k prerušeniu tohto jediného porušenia, keďže po prvé počas tohto obdobia sa konali protisúťažné stretnutia účastníkov klubu Zürich, po druhé pokračovali lokálne a regionálne zložky kartelu a po tretie protisúťažné účinky opatrení prijatých v rámci klubu Zürich pretrvávali aj po ukončení tejto zložky kartelu.
- 204 Komisia navyše preukázala, že WDI, ktorá nepredložila dôkaz o tom, že na poslednom stretnutí klubu Zürich konanom 9. januára 1996 sa platne dištancovala od kartelu, počas prechodného obdobia pokračovala vo svojich protisúťažných činnostiach.

205 V dôsledku toho treba prvý žalobný dôvod, ako aj druhý, subsidiárny žalobný dôvod zamietnuť.

[omissis]

E – O posúdení platobnej schopnosti žalobkýň

267 Žalobkyne spochybňujú posúdenie svojej platobnej schopnosti v rámci štyroch žalobných dôvodov.

268 Po prvé spochybňujú formálnu zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti v rámci siedmeho žalobného dôvodu namietajú nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o uplatnenie bodu 35 usmernení z roku 2006. V rámci ôsmeho žalobného dôvodu tvrdia, že Komisia tým, že nezorganizovala vypočutie a neumožnila im vyjadriť sa pred prijatím napadnutého rozhodnutia k stanovisku, ktoré zamýšľala zaujať, pokiaľ ide o posúdenie ich platobnej schopnosti, porušila článok 27 nariadenia č. 1/2003 a článok 41 ods. 2 Charty základných práv.

269 Po druhé spochybňujú dôvodnosť posúdení týkajúcich sa ich platobnej schopnosti, ktoré sú uvedené tak v napadnutom rozhodnutí (šiesty žalobný dôvod), ako aj v liste zo 14. februára 2011 (deviaty žalobný dôvod).

270 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z dôvodov uvedených v bodoch 96 až 110 vyššie je list zo 14. februára 2011 aktom, ktorý možno napadnúť žalobou. Ako však Komisia uviedla vo svojej odpovedi na písomné otázky, ktoré jej položil Všeobecný súd, a na pojednávaní, rozhodnutie obsiahnuté v tomto liste – ktoré predstavuje posúdenie situácie žalobkýň po situácii, ktorá bola posúdená v napadnutom rozhodnutí, generálnym riaditeľom, a nie kolégiom členov Komisie, ktoré prijalo napadnuté rozhodnutie – nemôže nahradiť napadnuté rozhodnutie. Z toho vyplýva, že závery uvedené v napadnutom rozhodnutí a v liste zo 14. februára 2011 musia byť predmetom samostatného súdneho preskúmania a že list zo 14. februára 2011 nespôsobil bezpredmetnosť žalobných návrhov a dôvodov smerujúcich proti napadnutému rozhodnutiu.

1. O posúdení platobnej schopnosti žalobkýň v napadnutom rozhodnutí

271 Konkrétne posúdenie platobnej schopnosti žalobkýň bolo uvedené v bode 19.5.11 napadnutého rozhodnutia (odôvodnenia 1176 až 1179), ktorý znie takto:

„19.5.11 [WDI], [WDV] a [Pampus]

1176 Vzhľadom na to, že [WDI], [WDV] a [Pampus] predložili návrh na zohľadnenie platobnej neschopnosti, tieto návrhy sa skúmajú spoločne na úrovni spoločnosti [Pampus], ktorá spája spoločnosti WDI a [WDV]. Na účely posúdenia platobnej schopnosti spoločnosti [Pampus] sa berie do úvahy celková výška pokút uložených spoločnostiam WDI, [WDV] a [Pampus], bez ohľadu na prípadnú zodpovednosť spoločnosti [Pampus]. Ide o celkovú sumu 56 050 000 eur, ktorá sa skladá zo sumy 15 485 000 eur, za ktorú by WDI, [WDV] a [Pampus] mali zodpovedať spoločne a nerozdielne, zo sumy 30 115 000 EUR, za ktorú by WDI a [WDV] mali zodpovedať spoločne a nerozdielne, a zo sumy 10 450 000 EUR, za ktorú by mala WDI zodpovedať sama.

1177 Návrhy spoločností [Pampus], [WDV] a WDI na zohľadnenie platobnej neschopnosti treba zamietnuť z dôvodov uvedených v odôvodneniach 1178 a 1179.

1178 Nasledujúce skutočnosti svedčia o vážnych finančných ťažkostiach spoločností [Pampus] a WDI, ktoré vzbudzujú dojem, že tieto spoločnosti nie sú schopné zaplatiť pokutu: i) [Pampus] už nemá nijaký vlastný kapitál, ii) [Pampus] má záporný pracovný kapitál vo výške okolo 100 miliónov eur, vrátane pokuty, iii) [Pampus] poskytla iným spoločnostiam skupiny pôžičky vo výške okolo

140 miliónov eur, ktoré ešte neboli odpísané, hoci [Pampus] neočakáva ich vrátenie, keďže každý z dlžníkov má záporný vlastný kapitál, a iv) WDI bola nútená vziať si vo februári 2010 krátkodobú pôžičku vo výške 20 miliónov eur, aby mohla pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Banky očakávajú koncom júna 2010 reštrukturalizačný plán, ktorý im pomôže rozhodnúť, či ponechajú úverové rámce v platnosti až do konca roka 2010.

1179 Zníženie pokuty na základe bodu 35 [usmernení z roku 2006] možno priznať len vtedy, ak existuje príčinná súvislosť medzi finančnými ťažkosťami a existenciou pokuty. Informácie, ktoré poskytli [Pampus], [WDV] a WDI, nesvedčia o existencii tejto príčinnej súvislosti. Po prvé z finančných údajov zhrnutých v odôvodnení 1178 vyplýva, že [Pampus] a WDI pravdepodobne zaniknú bez ohľadu na zaplatenie pokuty. Inak povedané, nezdá sa pravdepodobné, že zníženie pokuty zvýši pravdepodobnosť zachovania skupiny v blízkej budúcnosti. Zachovanie podniku teda nezávisí od výšky pokuty, ale skôr od rozhodnutí, ktoré prijímajú akcionári (medzi ktorých patrí na úrovni spoločnosti WDI spoločnosť ArcelorMittal s tretinovým podielom). Po druhé finančné problémy spoločností [Pampus] a WDI boli spôsobené do veľkej miery nedávnymi prevodmi finančných prostriedkov spoločnosti [Pampus] na ďalšie spoločnosti, ktoré vlastní tí istí akcionári. Vzhľadom na ustálenú judikatúru a prax, podľa ktorej je Komisia oprávnená posúdiť, do akej miery môžu akcionári finančne pomôcť spoločnostiam, ktoré sa odvolávajú na ťažkosti so zaplatením pokuty, nie je opodstatnené priznať zníženie pokuty v situácii, keď po doručení oznámenia o výhradách došlo k prevodu finančných prostriedkov na prepojené spoločnosti so zjavným zámerom alebo dôsledkom spočívajúcim v zmarení sankčnej politiky Komisie.“

a) O siedmom žalobnom dôvode založenom na nedostatku odôvodnenia, pokiaľ ide o posúdenie platobnej schopnosti žalobkyní

272 Podľa ustálenej judikatúry musí byť odôvodnenie vyžadované článkom 296 ZFEÚ prispôbené povahe dotknutého aktu a musia z neho jasne a jednoznačne vyplývať úvahy inštitúcie, ktorá akt prijala, umožňujúce dotknutým osobám pochopiť dôvody prijatého opatrenia a príslušnému súdu preskúmať ho. Požiadavka odôvodnenia musí byť hodnotená vzhľadom na okolnosti daného prípadu, najmä na obsah aktu, charakter uvádzaných dôvodov a záujem, ktorý môžu mať na získaní takýchto vysvetlení osoby, ktorým je akt určený, alebo ďalšie osoby priamo a osobne dotknuté takýmto aktom. Nevyžaduje sa, aby v odôvodnení boli presne uvedené všetky relevantné právne a skutkové okolnosti, lebo otázka, či odôvodnenie aktu spĺňa požiadavky článku 296 ZFEÚ, sa má posudzovať nielen s ohľadom na jeho znenie, ale aj s ohľadom na jeho kontext, ako aj na všetky právne predpisy upravujúce dotknutú oblasť (rozsudky z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb., EU:C:1998:154, bod 63; z 30. septembra 2003, Nemecko/Komisia, C-301/96, Zb., EU:C:2003:509, bod 87, a z 22. júna 2004, Portugalsko/Komisia, C-42/01, Zb., EU:C:2004:379, bod 66).

273 Treba konštatovať, že námietky žalobkyní týkajúce sa posúdenia ich platobnej schopnosti uvedené v rámci siedmeho žalobného dôvodu sa vzťahujú na správnosť posúdenia Komisie, a preto ich treba priradiť k šiestemu žalobnému dôvodu.

274 Naproti tomu na základe znenia odôvodnení napadnutého rozhodnutia citovaných v bode 271 vyššie možno konštatovať – čo navyše potvrdzujú aj podrobné námietky žalobkyní týkajúce sa správnosti týchto odôvodnení –, že Komisia uviedla dôvody, pre ktoré sa domnievala, že nemusí priznať zníženie pokuty na základe bodu 35 usmernení z roku 2006, dostatočne presne na to, aby ich žalobkyne mohli pochopiť a aby ich Všeobecný súd mohol preskúmať.

275 Z toho vyplýva, že siedmy žalobný dôvod sa musí zamietnuť.

- b) O ôsmom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia tým, že nevypočula žalobkyne pred zamietnutím ich návrhu na zohľadnenie ich platobnej neschopnosti v napadnutom rozhodnutí, porušila článok 27 nariadenia č. 1/2003 a článok 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv
- 276 V rámci ôsmeho žalobného dôvodu žalobkyne tvrdia, že Komisia im tým, že im pred prijatím napadnutého rozhodnutia neumožnila vyjadriť sa k dôvodom zamietnutia ich návrhu na zohľadnenie ich platobnej neschopnosti, neoprávnene odoprela právo na vypočutie, ktoré vyplýva z článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 a z článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv.
- 277 Podľa článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 pred prijatím rozhodnutí podľa článkov 7, 8, 23 a článku 24 ods. 2 tohto nariadenia poskytne Komisia podnikom, proti ktorým smeruje konanie Komisie, možnosť byť vypočutí v záležitostiach, voči ktorým má Komisia námietky. Podľa toho istého ustanovenia musí Komisia založiť svoje rozhodnutia len na námietkach, ku ktorým sa príslušné strany mohli vyjadriť.
- 278 Článok 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv navyše stanovuje, že právo každého, aby sa jeho záležitosti vybavovali neustranne, spravodlivo a v primeranej lehote, ktoré je zaručené v článku 41 ods. 1, zahŕňa najmä právo na vypočutie pred prijatím akéhokoľvek individuálneho opatrenia, ktoré by sa ho mohlo nepriaznivo dotýkať.
- 279 V prvom rade treba konštatovať, že žalobkyne nepopierajú, že pred prijatím napadnutého rozhodnutia sa uskutočnilo vypočutie, na ktorom sa navyše zúčastnili (pozri bod 34 vyššie). Tvrdia však, že sa malo uskutočniť nové vypočutie, ktoré sa malo týkať stanoviska, ktoré Komisia zamýšľala zaujať k ich žiadosti o zníženie pokuty založenej na posúdení ich platobnej schopnosti.
- 280 Uskutočnenie takého vypočutia však v článku 27 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 nie je upravené, lebo toto ustanovenie priznáva podnikom len právo vyjadriť sa k „námietkam“, na ktorých chce Komisia založiť svoje rozhodnutia. Posúdenie platobnej schopnosti podnikov však nie je námietkou, na ktorej môže byť založené rozhodnutie, ktorým sa sankcionuje porušenie článku 101 ZFEÚ, ale umožňuje Komisii vziať do úvahy určité okolnosti uvedené na podporu žiadosti o zníženie pokuty, ktoré sa opierajú o dôvody, ktoré vôbec nesúvisia so zložkami porušenia.
- 281 V druhom rade článok 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv tiež nepriznáva podnikom právo na vypočutie pred prijatím rozhodnutia o ich žiadosti o zníženie pokuty založenej na posúdení ich platobnej schopnosti vzhľadom na informácie, ktoré poskytli.
- 282 Je pravda, že také rozhodnutie je nepriaznivým individuálnym opatrením v zmysle tohto ustanovenia. Napriek tomu treba vychádzať z toho, že právo byť vypočutý, ktoré je zakotvené v tomto ustanovení, bolo dodržané v prípadoch, v ktorých sa – tak ako v prejednávanom prípade – prijaté rozhodnutie opiera len o skutočnosti oznámené žiadateľom, a to so zreteľom na právny a skutkový rámec, ktorý mu je známy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. apríla 2014, Euris Consult/Parlament, T-637/11, Zb., EU:T:2014:237, bod 119). Z listín založených v spise predloženom Všeobecnému súdu totiž vyplýva, že medzi účastníkmi konania nie je sporné, že Komisia posúdila platobnú schopnosť žalobkýň na základe informácií, ktoré poskytli žalobkyne vo svojej odpovedi na dotazník, ktorý im zaslala Komisia, alebo z vlastnej iniciatívy.
- 283 Je pravda, že podľa článku 41 ods. 2 písm. a) Charty základných práv je Komisia povinná umožniť podniku, ktorý podal žiadosť o zníženie pokuty na základe svojej platobnej schopnosti, aby sa vyjadril k skutkovým alebo právnym okolnostiam, na základe ktorých chce Komisia zamietnuť túto žiadosť, v prípade, ak jej tieto informácie neposkytol tento podnik. Naopak samotná skutočnosť, že Komisia sa domnieva, že informácie, ktoré jej boli poskytnuté, nie sú presvedčivé, neznamená, že musí informovať podniky o tomto posúdení pred rozhodnutím o žiadosti.
- 284 Z toho vyplýva, že ôsmy žalobný dôvod treba zamietnuť.

c) O šiestom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia v napadnutom rozhodnutí porušila článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 tým, že „prekročila medze svojej voľnej úvahy“ a porušila zásadu proporcionality, keďže nezohľadnila platobnú neschopnosť žalobkyní

285 V rámci šiesteho žalobného dôvodu žalobkyne napádajú dôvody, pre ktoré Komisia v pôvodnom rozhodnutí zamietla ich žiadosť o zníženie pokuty na základe zohľadnenia ich platobnej schopnosti.

Všeobecné úvahy o posudzovaní platobnej schopnosti podnikov sankcionovaných za porušenie článku 101 ZFEÚ

286 Bod 35 usmernení z roku 2006 stanovuje, aký vplyv môže mať platobná schopnosť podniku sankcionovaného za porušenie článku 101 ZFEÚ na výpočet pokuty, ktorú mu možno uložiť. Tento bod znie takto:

„Za výnimočných okolností môže Komisia na návrh prihliadnúť na platobnú neschopnosť podniku v osobitnom sociálnom a ekonomickom kontexte. Na zníženie pokuty nebude Komisii stačiť samotné zistenie o nepriaznivej alebo stratovej finančnej situácii podniku. Zníženie môže byť povolené len na základe objektívnych dôkazov, preukazujúcich, že uloženie pokuty podľa podmienok stanovených v týchto usmerneniach, by nenapraviteľne ohrozilo ekonomickú životaschopnosť dotknutého podniku a viedlo by ku strate hodnoty jeho majetku.“

287 Podľa ustálenej judikatúry sa Komisia prijatím pravidiel postupu, akými sú usmernenia, a zverejnením, že ich odteraz bude uplatňovať na príslušné prípady, sama obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy a nemôže sa od týchto pravidiel odchýliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú zásada rovnosti zaobchádzania alebo zásada ochrany legitímnej dôvery (rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 251 vyššie, EU:C:2005:408, bod 211, a z 12. decembra 2012, Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, T-400/09, EU:T:2012:675, bod 40).

288 Hneď na úvod treba poukázať na to, že zníženie pokuty na základe bodu 35 usmernení z roku 2006 možno priznať len za výnimočných okolností a za podmienok, ktoré sú vymedzené v týchto usmerneniach. Na jednej strane musí byť preukázané, že uložená pokuta „by nenapraviteľne ohrozil[a] ekonomickú životaschopnosť dotknutého podniku a viedl[a] by ku strate hodnoty jeho majetku“. Na druhej strane sa musí preukázať aj existencia „osobitn[ého] sociáln[eho] a ekonomick[ého] kontext[u]“. Okrem toho treba pripomenúť, že tieto dva okruhy podmienok predtým vymedzili sudy Únie.

289 Pokiaľ ide o prvý okruh podmienok, podľa judikatúry Komisia v zásade nie je povinná zohľadniť pri stanovení výšky pokuty, ktorá sa má uložiť za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, stratovú finančnú situáciu podniku, keďže uznanie takejto povinnosti by znamenalo, že podniky, ktoré sú najmenej prispôsobené podmienkam trhu, by získali neodôvodnenú výhodu (rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 251 vyššie, EU:C:2005:408, bod 327, a Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 94).

290 Ak by to totiž bolo tak, hrozilo by, že tieto podniky by boli zvýhodnené na úkor iných podnikov, ktoré sú efektívnejšie a lepšie riadené. Z tohto dôvodu samotné zistenie o nepriaznivej alebo stratovej finančnej situácii dotknutého podniku nemôže stačiť na odôvodnenie návrhu, aby Komisia zohľadnila platobnú neschopnosť tohto podniku a priznala mu zníženie pokuty.

291 Podľa ustálenej judikatúry navyše skutočnosť, že opatrenie prijaté orgánom Únie vyvolá konkurz alebo likvidáciu daného podniku, nie je sama osebe právom Únie zakázaná. Ak taký postup môže poškodiť finančné záujmy vlastníkov alebo akcionárov, neznamená to, že osobné, hmotné a nehmotné zložky

tvoriace podnik tiež stratia svoju hodnotu (rozsudky z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb., EU:T:2004:118, bod 372, a Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 50).

- 292 Z tejto judikatúry možno vyvodiť, že len v prípade straty hodnoty osobných, hmotných a nehmotných zložiek tvoriacich podnik, inak povedané jeho majetku, by mohlo byť opodstatnené zohľadniť pri stanovení výšky pokuty možnosť konkurzu alebo likvidácie tohto podniku v dôsledku uloženia tejto pokuty (rozsudok Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 51).
- 293 Likvidácia určitej spoločnosti totiž nevyhnutne neznamená zánik predmetného podniku. Tento podnik môže naďalej existovať ako taký, a to buď v prípade rekapitalizácie spoločnosti, alebo v prípade, ak celý jej majetok prevezme iný subjekt. K takému prevzatiu môže dôjsť buď dobrovoľným odkúpením, alebo núteným predajom majetku spoločnosti, ktorá sa naďalej prevádzkuje (pozri v tomto zmysle rozsudok Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 97).
- 294 Zmienku o strate hodnoty majetku dotknutého podniku v bode 35 usmernení z roku 2006 teda treba chápať tak, že sa týka situácie, v ktorej sa prevzatie podniku za podmienok uvedených v predchádzajúcom bode zdá nepravdepodobné, či dokonca nemožné. V takom prípade sa majetok tohto podniku bude ponúkať na predaj samostatne a je pravdepodobné, že mnohé jeho zložky sa vôbec nepredajú alebo sa prinajlepšom predajú len za výrazne nižšiu cenu (rozsudok Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 98).
- 295 Pokiaľ ide o druhý okruh podmienok, ktorý sa týka existencie osobitného sociálneho a ekonomického kontextu, tento okruh sa podľa judikatúry vzťahuje na dôsledky, ktoré by zapltenie pokuty mohlo mať najmä z hľadiska zvýšenia nezamestnanosti alebo poškodenia dodávateľských a odberateľských hospodárskych odvetví dotknutého podniku (rozsudky z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, Zb., EU:C:2006:433, bod 106, a Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 99).
- 296 Pokiaľ sú teda splnené vyššie uvedené kumulatívne podmienky, uloženie pokuty, ktoré by mohlo vyvolať zánik podniku, by bolo v rozpore s cieľom, ktorý sleduje bod 35 usmernení z roku 2006. Uplatnenie tohto bodu na dotknuté podniky je tak konkrétnym prejavom zásady proporcionality v oblasti sankcií za porušenia práva hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok Ecka Granulate a non ferrum Metallpulver/Komisia, už citovaný v bode 287 vyššie, EU:T:2012:675, bod 100).
- 297 Napokon, ako Komisia správne pripomenula v konaní pred súdom rozhodujúcim o nariadení predbežných opatrení a tiež viackrát v písomnom a ústnom konaní na Všeobecnom súde, keďže uplatnenie bodu 35 usmernení z roku 2006 je poslednou skutočnosťou, ktorá sa berie do úvahy pri stanovení výšky pokút uložených za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, posúdenie platobnej schopnosti sankcionovaných podnikov spadá pod neobmedzenú právomoc, ktorá je stanovená v článku 261 ZFEÚ a v článku 31 nariadenia č. 1/2003.
- 298 Čo sa týka rozsahu tejto právomoci, treba pripomenúť, že táto právomoc je jedným zo spôsobov uplatňovania zásady účinnej súdnej ochrany, všeobecnej zásady práva Únie, ktorá je v súčasnosti vyjadrená v článku 47 Charty základných práv a v práve Únie zodpovedá článku 6 EDLP (rozsudky z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia, C-386/10 P, Zb., EU:C:2011:815, bod 51; zo 6. novembra 2012, Otis a i., C-199/11, Zb., EU:C:2012:684, bod 47, a z 18. júla 2013, Schindler Holding a i./Komisia, C-501/11 P, Zb., EU:C:2013:522, bod 36).

- 299 Podľa judikatúry totiž dodržiavanie článku 6 EDLP nevyklučuje, aby v konaní správnej povahy bol „trest“ najskôr uložený správnym orgánom. Predpokladá však, že rozhodnutie správneho orgánu, ktoré samo osebe nespĺňa podmienky stanovené v článku 6 ods. 1 EDLP, bude následne preskúmané súdnym orgánom s neobmedzenou právomocou. Medzi charakteristickými črtami, ktorými sa vyznačuje súdny orgán s neobmedzenou právomocou, je aj možnosť zmeniť akúkoľvek časť vydaného rozhodnutia tak zo skutkového, ako aj z právneho hľadiska. Taký orgán musí mať najmä právomoc rozhodovať o všetkých skutkových a právnych otázkach, ktoré sú relevantné v spore, o ktorom rozhoduje (rozsudok Schindler Holding a i./Komisia, už citovaný v bode 298 vyššie, EU:C:2013:522, bod 35; pozri rozsudky ESLP Menarini Diagnostics v. Taliansko z 27. septembra 2011, sťažnosť č. 43509/08, § 59, a Segame v. Francúzsko zo 7. júna 2012, sťažnosť č. 4837/06, § 55).
- 300 Okrem toho absencia *ex offico* preskúmania celého sporného rozhodnutia neporušuje zásadu účinnej súdnej ochrany. Na účely rešpektovania tejto zásady nie je nevyhnutné, aby Všeobecný súd, ktorý je síce povinný odpovedať na predložené žalobné dôvody a vykonať právne aj vecné preskúmanie, bol tiež povinný *ex offico* opätovne prešetriť celý spis (rozsudok Chalkor/Komisia, už citovaný v bode 298 vyššie, EU:C:2011:815, bod 66).
- 301 Súd Únie teda – s výnimkou dôvodov verejného poriadku, ktoré musí preskúmať a prípadne na ne prihliadnúť *ex offico* – musí vykonať preskúmanie na základe dôkazov predložených žalobcom na podporu uvádzaných dôvodov a v snahe vyhnúť sa vykonaniu podrobného vecného a právneho preskúmania sa nemôže opierať o mieru voľnej úvahy Komisie, pokiaľ ide o hodnotenie týchto dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok Chalkor/Komisia, už citovaný v bode 298 vyššie, EU:C:2011:815, bod 62).
- 302 Ako bolo spomenuté v bode 109 vyššie a ako Komisia správne uvádza, súd, ktorý rozhoduje v rámci neobmedzenej právomoci, napokon musí v zásade a bez toho, aby bolo dotknuté preskúmanie dôkazov, ktoré mu predložili účastníci konania, zohľadniť právny a skutkový stav, ktorý existuje ku dňu, keď rozhoduje, ak sa domnieva, že je odôvodnené, aby uplatnil svoju právomoc zmeniť napadnuté rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano a Commercial Solvents/Komisia, 6/73 a 7/73, Zb., EU:C:1974:18, body 51 a 52; zo 14. júla 1995, CB/Komisia, T-275/94, Zb., EU:T:1995:141, bod 61, a z 5. októbra 2011, Romana Tabacchi/Komisia, T-11/06, Zb., EU:T:2011:560, body 282 až 285). Tým skôr to musí platiť v prípadoch, v ktorých – tak ako v prejednávanej príhode – suma pokuty, ktorú musí zaplatiť sankcionovaná spoločnosť s prihliadnutím na jej platobnú schopnosť, vyplýva z rozhodnutia prijatého Všeobecným súdom na základe žaloby, ktorú podala táto spoločnosť, pričom pokuta ešte nebola zaplatená.
- 303 Úvahy uvedené v napadnutom rozhodnutí treba posúdiť vzhľadom na tieto všeobecné úvahy a so zreteľom na skutkové a právne dôvody, ktoré v konaní na Všeobecnom súde uviedli účastníci konania.

O dôvodnosti posúdenia platobnej schopnosti žalobkyň v napadnutom rozhodnutí

- 304 V odôvodneniach 1176 až 1178 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 271 vyššie) Komisia zamietla žiadosti žalobkyň na základe toho, že WDI a Pampus mali vážne finančné ťažkosti, ktoré vyvolávali dojem, že tieto spoločnosti neboli schopné zaplatiť pokutu. Toto konštatovanie bolo založené na nasledujúcich skutočnostiach.
- 305 Po prvé WDI bola vo februári 2010 nútená vziať si krátkodobú pôžičku vo výške 20 miliónov eur, aby mohla pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Banky očakávali reštrukturalizačný plán koncom júna 2010, keď sa rozhodli, či ponechajú úverové rámce v platnosti až do konca roka 2010.
- 306 Po druhé Pampus už nemala vlastný kapitál. Podľa Komisie mala táto spoločnosť záporný pracovný kapitál vo výške okolo 100 miliónov eur, vrátane pokuty.

- 307 Po tretie Pampus poskytla iným spoločnostiam skupiny pôžičky vo výške okolo 140 miliónov eur. Tieto pôžičky síce ešte neboli odpísané, ale Pampus neočakávala ich vrátenie, keďže každý z dlžníkov mal záporný vlastný kapitál.
- 308 Vzhľadom na tento odhad finančnej situácie žalobkyní Komisia v odôvodnení 1179 napadnutého rozhodnutia (pozri bod 271 vyššie) zamietla žiadosť žalobkyní o zníženie pokuty z troch nasledujúcich dôvodov.
- 309 Po prvé Komisia konštatovala, že prípadné zníženie pokuty nezvýši pravdepodobnosť zachovania skupiny v blízkej budúcnosti. Aj keby sa teda pokuta znížila na nulu, Pampus a WDI by pravdepodobne zanikli.
- 310 Po druhé podľa Komisie bez ohľadu na výšku uloženej pokuty zachovanie skupiny záviselo od rozhodnutí, ktoré prijímajú akcionári, ku ktorým patrila ArcelorMittal s tretinovým podielom na základnom imaní spoločnosti WDI.
- 311 Po tretie finančné problémy spoločností Pampus a WDI boli spôsobené do veľkej miery nedávnymi prevodmi finančných prostriedkov spoločnosti Pampus na ďalšie spoločnosti skupiny. Podľa Komisie nebolo opodstatnené priznať zníženie pokuty v situácii, keď po doručení oznámenia o výhradách došlo k prevodu finančných prostriedkov na prepojené spoločnosti so „zjavným zámerom alebo dôsledkom spočívajúcim v zmarení sankčnej politiky Komisie“. Na pojednávaní Komisia spresnila, že tento posledný uvedený dôvod sám osebe stačí na zamietnutie akejkoľvek žiadosti o zníženie pokuty podanej žalobkyniami, keďže údajná platobná neschopnosť bola spôsobená slobodnými riadiacimi rozhodnutiami, ktoré prijali samotné žalobkyne.
- 312 Na rozdiel od toho, čo bolo uvedené v napadnutom rozhodnutí, však žalobkyne po júni 2010 nezanikli. Táto okolnosť síce nemá vplyv na zákonnosť posúdenia vykonaného v napadnutom rozhodnutí, ale môže – prinajmenšom na strane súdu – vyvolať pochybnosti o dôslednosti a dôvodnosti analýzy vyhládok, ktoré vyplývali z finančnej situácie žalobkyní ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia, vzhľadom na obsah informácií, ktoré mala Komisia v tom čase k dispozícii.
- 313 V tejto súvislosti žalobkyne presvedčivo vysvetľujú, prečo vzhľadom na obsah dôkazov, ktoré predložili na podporu svojho návrhu na posúdenie ich platobnej schopnosti, závery Komisie nezodpovedajú scenáru, ktorý bol v tom čase najpravdepodobnejší.
- 314 V prvom rade žalobkyne dostatočne preukázali, že ich strednodobé a dlhodobé vyhládky boli pozitívne, a preto mali počas celého krízového obdobia, ktoré sa začalo v roku 2009, podporu svojich veriteľov. Listiny, ktoré žalobkyne predložili v tejto súvislosti, vyjadrujú značné úsilie vynaložené s cieľom znížiť ich náklady a reštrukturalizovať skupinu Pampus po poklese obratu súvisiacom s hospodárskou krízou. Z týchto listín tiež vyplýva, že skupina Pampus vždy mala dobré vzťahy so svojimi bankami, pričom sa sústavnne usilovala dosiahnuť čo najlepšie podmienky financovania s cieľom zachovať svoju činnosť a pokračovať v nej napriek vážnym ťažkostiam, ktorým čelila.
- 315 To platí v prípade pôžičky vo výške 20 miliónov eur, ktorú banky poskytli žalobkyniam vo februári 2010 a ktorá im umožnila získať potrebné likvidné prostriedky na zabránenie platobnej neschopnosti. Táto dohoda o zachovaní *status quo* (standstill) z 2. júla 2010, ktorej predĺženie bolo pred prijatím napadnutého rozhodnutia veľmi pravdepodobné, bola dôkazom vôle finančných inštitúcií zmierniť problémy s likviditou, ktorým čelila skupina. V napadnutom rozhodnutí pritom Komisia nevyvodila nijaký dôsledok z možnosti takého predĺženia. V kontexte dôsledkov celkovej hospodárskej krízy, ktorá nastala v roku 2008, však bolo možné vzhľadom na sústavnú podporu, ktorú žalobkyniam poskytovali ich banky, predpokladať, že tieto banky sa nedomnievali, že skupina Pampus čelí štrukturálnym nedostatkom týkajúcim sa rentability, ale skôr problémom s likviditou. Napriek týmto úvahám Komisia pri svojej analýze zjavne nepovažovala za dostatočne pravdepodobné zachovanie likvidity žalobkyní vďaka ich bankám, pokiaľ sa ich rentabilita značne nezhorší. Uloženie pokuty v takej

výške, aká bola uvedená v pôvodnom rozhodnutí, naopak mohlo vyvolať také zhoršenie. Preto sa Komisia navyše pri posudzovaní tejto súvisiacej okolnosti, na základe ktorej zamietla žiadosť o zníženie pokuty, ktorú podali žalobkyne, nesprávne domnievala, že výška pokuty, ktorá napokon bude uložená žalobkyniam, nemá nijaký význam.

- 316 V druhom rade žalobkyne najprv tiež podrobne a presvedčivo vysvetľujú, prečo prevody vo výške viac ako 100 miliónov eur [pôžička od spoločnosti Pampus pre spoločnosť Pampus Stahlbeteiligungsgesellschaft mbH (ďalej len „PSB“), ktorá zodpovedá pohľadávke spoločnosti PSB voči skupine Ovako] a viac ako 140 miliónov eur [pohľadávky spoločnosti Pampus voči spoločnosti Pampus Automotive GmbH & Co. KG (ďalej len „PAM“) vo výške okolo 55 miliónov eur, voči spoločnosti TSW Trierer Stahlwerk GmbH (ďalej len „TSW“) vo výške 79 miliónov eur a voči spoločnosti Sperialux SA vo výške 10 miliónov eur] vzhľadom na dôkazy, ktoré uviedli na podporu svojej žiadosti, nebolo možné považovať len za straty, čo však Komisia urobila v napadnutom rozhodnutí. Komisia totiž nemohla dospieť k radikálnemu záveru o úplnej strate hodnoty pohľadávok spoločnosti Pampus voči ostatným spoločnostiam skupiny len na základe analýzy finančnej situácie dlžníkov obmedzenej na preskúmanie výsledkov ich účtových zvierok bez toho, aby sa čo i len pokúsila posúdiť ich – hoci aj krátkodobú – rentabilitu. Komisia tým, že nevykonala takú analýzu, opomenula zásadné kritérium pravdepodobnosti splatenia predmetných pôžičiek.
- 317 Okrem toho skutočnosti, ktoré nastali po prijatí napadnutého rozhodnutia – hoci na základe nich nemožno posudzovať zákonnosť tohto rozhodnutia – potvrdzujú nedôslednosť analýzy vykonanej Komisiou. Je nesporné, že pôžička od spoločnosti Pampus pre spoločnosť PSB nebola odpísaná v celom rozsahu, ale len polovične, teda vo výške 50,5 milióna eur, čo viedlo k „jednoznačnému zlepšeniu stavu vlastného kapitálu spoločnosti“, ako to uznáva Komisia. Tiež je nesporné, že pohľadávka spoločnosti Pampus voči spoločnosti PAM bola odpísaná len do výšky 26,5 milióna eur, čo je polovica, a nie vo výške celej poskytnutej pôžičky.
- 318 Žalobkyne navyše správne uvádzajú, že Komisia nemohla bez toho, aby sa dopustila nesprávneho posúdenia, konštatovať, že každá žiadosť žalobkyň o zníženie pokuty sa musí zamietnuť z dôvodu finančných prevodov medzi spoločnosťou Pampus a ďalšími spoločnosťami tej istej skupiny, ku ktorým došlo po doručení oznámenia o výhradách.
- 319 Po prvé Komisia nemohla odmietnuť zohľadniť dôvody uskutočnenia týchto prevodov v rámci skupiny, čo však urobila. Zo skutočností oznámených Komisii pred prijatím napadnutého rozhodnutia pritom vyplýva, že tieto finančné prostriedky poskytnuté spoločnostiam skupiny mali slúžiť na financovanie akvizícií uskutočnených pred zasláním oznámenia o výhradách a – čo sa týka prevodov uskutočnených po doručení oznámenia o výhradách – umožniť týmto spoločnostiam pokračovať v ich činnostiach.
- 320 Hoci totiž oznámenie o výhradách bolo prijaté 30. septembra 2008 (odôvodnenie 115 napadnutého rozhodnutia), žalobkyniam bolo doručené – ako samy uvádzajú, pričom Komisia to nespochybňuje – 2. októbra 2008. Z údajov, ktoré poskytli žalobkyne v reakcii na otázky, ktoré im položila Komisia počas správneho konania, pritom vyplýva, že k prevzatiu skupiny Ovako došlo v roku 2006 a že finančné prevody, ktorých cieľom bolo umožniť toto prevzatie, vrátane spornej pôžičky poskytnutej spoločnosti PSB, sa uskutočnili v roku 2007. K prevzatiu spoločnosti PAM navyše došlo v roku 2007 a k prevzatiu spoločnosti TSW došlo v roku 2005. Sporné prevody uskutočnené po doručení oznámenia o výhradách, ako napríklad pôžičky poskytnuté spoločnosti Sperialux, teda slúžili ma uspokojenie potrieb spoločností, ktoré v čase doručenia uvedeného oznámenia o výhradách boli súčasťou skupiny Pampus, týkajúcich sa likvidity.
- 321 Po druhé, ako žalobkyne správne uvádzajú, Komisia nemohla opomenúť finančnú situáciu skupiny Pampus ako celku a životaschopnosť tejto skupiny. Ako žalobkyne informovali Komisiu pred prijatím napadnutého rozhodnutia, všetky spoločnosti, v prospech ktorých boli uskutočnené sporné finančné prevody, okrem spoločnosti TSW boli ovládané výlučne rodinnými holdingovými spoločnosťami,

medzi ktoré patrí spoločnosť Pampus, ktoré vlastnili tí istí akcionári s rovnakými podielmi, a to pán Pa. a jeho dve dcéry. Pokiaľ ide o spoločnosť TSW, dve tretiny jej základného imania priamo vlastnil pán Pa. a jedna z jeho dvoch dcér, takže na účely posúdenia platobnej schopnosti spoločnosti Pampus bolo možné konštatovať, že uvedená spoločnosť je súčasťou tej istej skupiny. Za okolností prejednávaneho prípadu teda Komisia musela dospieť k záveru, že finančné prevody uskutočnené v prospech iných spoločností patriacich k tej istej skupine nemali nijaký vplyv na posúdenie platobnej schopnosti spoločnosti Pampus.

- 322 V treťom rade z viacnásobného nesprávneho posúdenia konštatovaného vyššie vyplýva, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nesprávne konštatovala, že výška pokuty, ktorý zamýšľala uložiť žalobkyniam, nemohla ovplyvniť ich životaschopnosť. Komisia teda tiež dospela k nesprávne záveru, že predmetná suma nemá vplyv na posúdenie platobnej schopnosti žalobkýň.
- 323 Napokon v štvrtom rade tvrdenia žalobkýň, ktorými chcú preukázať, že zásah ich akcionárov bol nepravdepodobný, vyplývajú z nesprávneho výkladu napadnutého rozhodnutia, a preto sú neúčinné. Komisia totiž v napadnutom rozhodnutí nekonštatovala, že taký zásah bol pravdepodobný, ale mimochodom spomenula, že podľa jej názoru zachovanie existencie žalobkýň nevyhnutne záviselo od takých zásahov (pozri odôvodnenie 1179 napadnutého rozhodnutia citované v bode 271 vyššie).
- 324 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia sa pri posudzovaní platobnej schopnosti žalobkýň dopustila viacnásobného nesprávneho posúdenia, ktoré môže spôsobiť nezákonnosť napadnutého rozhodnutia. Také zistenie v zásade odôvodňuje, aby Všeobecný súd v prípade potreby posúdil, či je v dôsledku toho v súlade s návrhom žalobkýň opodstatnené zmeniť výšku pokút, ktoré im boli uložené. Ako však Komisia uviedla na pojednávaní, nemohlo by to byť tak, ak by analýza, ktorú generálny riaditeľ vykonal v liste zo 14. februára 2011, mohla predstavovať skutkový a právny základ zamietnutia žiadosti o zníženie pokuty, ktorú predložili žalobkyne. Žalobkyne spochybňujú aj túto druhú analýzu, takže treba preskúmať jej dôvodnosť.

2. O dôvodnosti posúdenia platobnej schopnosti žalobkýň v liste zo 14. februára 2011

- 325 Treba pripomenúť, že nový návrh žalobkýň na posúdenie ich platobnej schopnosti bol opäť zamietnutý v liste zo 14. februára 2011, a to z úplne iných dôvodov, než aké boli uvedené v napadnutom rozhodnutí. Relevantné časti listu zo 14. februára 2011 znejú takto:

„Dňa 12. augusta 2010, WDI, WDV a [Pampus]... požiadali o zníženie svojich pokút podľa podmienok uvedených v bode 35 usmernení z roku 2006 o stanovovaní výšky pokút, ktoré sa analogicky uplatnia v dôsledku ich údajnej platobnej neschopnosti.

Na základe tejto žiadosti a ďalších informácií a údajov, ktoré účastníci konania predložili do 7. februára 2011, príslušné útvary Komisie preskúmali tieto informácie a údaje a overili, či tri uvedené podniky nie sú schopné zaplatiť pokuty, ako to tvrdia. Preskúmali najmä účinky pokút na zachovanie týchto troch podnikov a tiež vzali do úvahy ich vzťahy s bankami a s ich akcionármi, ako aj schopnosť akcionárov finančne pomôcť týmto podnikom, aby mohli zaplatiť pokuty uložené v [napadnutom rozhodnutí].

Z tohto preskúmania vyplýva, že WDI neposkytla nijaké nové informácie alebo dôkazy, ktoré by preukazovali, že zaplatenie pokuty vo výške 46 550 000 eur by nenapraviteľne ohrozilo jej životaschopnosť. Naopak z informácií, ktoré WDI poskytla do 7. februára 2011, vyplýva, že je schopná zaplatiť celú sumu pokuty. V tejto súvislosti poukazujeme najmä na prognózy čistých peňažných tokov v budúcich rokoch, ktoré ste nám predložili v súvislosti so spoločnosťou WDI: 13,3 milióna eur na rok 2011 (vrátane 1,37 milióna eur na splatenie dlhodobej pôžičky), 17,7 milióna eur na rok 2012 (vrátane 0,7 milióna eur na splatenie dlhodobej pôžičky), 14,8 milióna eur na rok 2013, 21,5 milióna eur na rok 2014, 22,3 milióna eur na rok 2015 a 25,4 milióna eur na rok 2016. Tieto prognózy čistých peňažných

tokov vyplývajú z analýzy kladných peňažných tokov z prebiehajúcej podnikateľskej činnosti a obmedzených investícií. WDI nepreukázala, že s takými solídnymi prognózami peňažných tokov by nebola schopná zaplatiť pokutu.

Tieto prognózy čistých peňažných tokov nezohľadňujú hoci aj čiastočné splatenie pôžičiek, ktoré WDI poskytla spoločnostiam, ktoré k nej patria, aj keď také splatenie nemožno vylúčiť. Z poskytnutých informácií navyše vyplýva, že banky spoločnosti WDI môžu zriadiť ďalšie záložné práva k dlhodobému hmotnému majetku spoločnosti WDI.

Tiež sa domnievame, že v posudzovanom prípade nie je potrebné preskúmať platobnú schopnosť spoločností WDV a [Pampus], keďže WDI, ktorá je jedinou spoločnosťou skupiny Pampus, ktorej bola uložená povinnosť zaplatiť celú pokutu vo výške 46 550 000 eur, je schopná uhradiť celú túto pokutu alebo získať bankovú záruku na celú túto sumu. Zastávame názor, že predbežná platba alebo záruka na sumu 46 550 000 eur počas celej dĺžky trvania súdneho konania, ktorá by bola prijateľná pre účtovné útvary Komisie, bude stačiť Komisii na zabezpečenie individuálneho a solidárneho dlhu troch dotknutých podnikov až do skončenia súdneho konania.

Chcel by som tiež zdôrazniť, že podľa môjho názoru žiadny z podnikov doteraz nepreukázal jednoznačnú príčinnú súvislosť medzi uloženou pokutou a údajne veľmi zložitou finančnou situáciou spoločnosti WDI v zmysle bodu 1179 [napadnutého rozhodnutia]. Nové informácie, ktoré boli poskytnuté Komisii od prijatia [napadnutého rozhodnutie] do 7. februára 2011, naopak jasne svedčia o tom, že po doručení oznámenia o výhradách WDI poskytla pôžičky tretím podnikom širšej skupiny Pampus bez toho, aby s dlžníkmi dohodla splátkové kalendáre. Tieto pôžičky vo výške približne 115 miliónov eur zjavne prekračujú sumu pokuty uloženej spoločnosti WDI.

Musím vás preto informovať, že po dôkladnom preskúmaní nových informácií a údajov, ktoré ste nám poskytli odo dňa, keď vám bolo doručené napadnuté rozhodnutie, do 7. februára 2011, nevidíme nijaký dôvod na prehodnotenie alebo zníženie sumy pokút uložených spoločnostiam WDI, WDV a [Pampus] v článku 2 [napadnutého rozhodnutia], a preto nemôžeme vyhovieť vašej žiadosti.“

- 326 Žalobkyne spochybňujú úvahy uvedené v liste zo 14. februára 2011, ktorý zohľadňuje predovšetkým prognózy čistých peňažných tokov spoločnosti WDI, najmä na základe toho, že len toto kritérium nemôže byť rozhodujúce pri analýze platobnej schopnosti podniku podľa bodu 35 usmernení 2006.
- 327 Je pravda, že prognózy čistých peňažných tokov majú zjavne neistý charakter, takže analýza platobnej schopnosti podniku nemôže závisieť len od týchto prognóz. V rozpore s tým, čo tvrdia žalobkyne, však tento neistý charakter nemôže stačiť na spochybnenie záverov, ktoré bolo možné vyvodiť z týchto informácií, ktoré žalobkyne poskytli v rámci svojho návrhu na opätovné posúdenie ich platobnej schopnosti, pokiaľ ide o pravdepodobnú schopnosť spoločnosti WDI dosiahnuť zisk.
- 328 Naproti tomu žalobkyne správne uvádzajú, že pri zamietnutí ich žiadosti o zníženie pokuty generálny riaditeľ nemohol opomenúť skutočnosť, že predložením mnohých záporných vyjadrení bánk, ktoré im predtým poskytli pôžičky, ako aj predložením viacerých finančných analytických správ dostatočne preukázali, že neboli schopné naraz zaplatiť celú sumu pokút, ktoré im napokon boli uložené, vyplývajúcu z prvého rozhodnutia o zmene ani získať finančné prostriedky alebo bankovú záruku v tejto výške.
- 329 Ako už konštatoval súd, ktorý rozhodoval o nariadení o predbežných opatrení (uznesenie Westfälische Drahtindustrie a i./Komisia, už citované v bode 65 vyššie, EU:T:2011:178, body 35 a 43), žalobkyne v tejto súvislosti predložili viac ako desať odôvodnených zamietnutí žiadostí o pôžičku a treba vychádzať z toho, že keď banka prijme kladné alebo záporné rozhodnutie vo veciach úverov a záruk, vždy sleduje svoje vlastné záujmy ako úverová inštitúcia a musí navyše konať v záujme svojich akcionárov.

- 330 V bodoch 316 až 321 vyššie navyše bolo vysvetlené, prečo dôvod založený na finančných prevodoch v rámci skupiny v prejednávacom prípade nemohol stačiť na zamietnutie žiadosti o zníženie pokút, ktorú predložili žalobkyne.
- 331 Z toho vyplýva, že generálny riaditeľ sa pri zamietnutí návrhu žalobkýň na opätovné posúdenie ich platobnej schopnosti dopustil viacnásobného nesprávneho posúdenia, ktoré môže spôsobiť nezákonnosť listu zo 14. februára 2011.
- 332 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia sa pri dvojnásobnom posudzovaní platobnej schopnosti žalobkýň viackrát dopustila nesprávneho posúdenia. Toto nesprávne posúdenie môže jednak viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom ním bola uložená pokuta žalobkyniam, ako aj listu zo 14. februára 2011 a jednak odôvodniť, aby Všeobecný súd uplatnil svoju neobmedzenú právomoc.

3. O výkone neobmedzenej právomoci Všeobecným súdom

- 333 Ako bolo spomenuté v bodoch 286 až 303 vyššie, podmienky stanovené v bode 35 usmernení z roku 2006 vyplývajú z judikatúry a nič nebráni tomu, aby Všeobecný súd – aj keď nie je viazaný všeobecnými usmerneniami prijatými Komisiou (pozri bod 227 vyššie) – uplatnil v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci tie isté podmienky.
- 334 Pri skúmaní prvých štyroch žalobných dôvodov nebolo zistené nijaké nesprávne posúdenie, ktoré by mohlo spôsobiť nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, a Všeobecný súd nevidí nijaký dôvod, prečo by sa mala výška pokút uložených žalobkyniam, ktorá vyplýva z článku 2 bodu 8 napadnutého rozhodnutia, považovať za neprimeranú, takže pri novom posudzovaní platobnej schopnosti žalobkýň treba vychádzať z tejto sumy.
- 335 Okrem toho, keď Všeobecný súd chce uplatniť svoju neobmedzenú právomoc, musí v záujme zabezpečenia potrebného účinku posúdenia platobnej schopnosti podniku vzhľadom na výšku pokuty, ktorý mu má byť uložená, posúdiť stav, ktorý existuje ku dňu, keď rozhoduje (pozri body 109 a 302 vyššie), a to na základe dokumentov, ktoré mu predložia účastníci konania – pokiaľ sú splnené podmienky prípustnosti stanovené v článku 48 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu z 2. mája 1991 – až do skončenia ústnej časti konania.
- 336 V tejto súvislosti treba konštatovať, že účastníci konania mali príležitosť založiť do spisu dokumenty z obdobia po skončení písomnej časti konania, na existenciu ktorých poukázali na pojednávaní. Využili túto možnosť a predložili pripomienky k týmto dokumentom. Každý z účastníkov konania sa navyše vyjadril k pripomienkam druhého účastníka.
- 337 Žalobkyne tvrdia, že z preskúmania najnovších údajov vyplýva, že nemajú dostatok likvidných prostriedkov na zaplatenie celej pokuty, ktorá im bola uložená v napadnutom rozhodnutí. Nemôžu sa obrátiť ani na úverové inštitúcie. Za týchto podmienok by vymáhanie pokuty viedlo k ich likvidácii, pri ktorej by pohľadávka Komisie nebola prednostná.
- 338 Úverové inštitúcie, ktoré im už poskytli pôžičky, nie sú ochotné podporiť ich vo väčšej miere, o čom svedčí ich nesúhlas s predĺžením platnosti úverových rámcov o tri roky, o ktoré žalobkyne požiadali v roku 2013. Banky súhlasili s predĺžením platnosti úverových rámcov poskytnutých žalobkyniam len od 14. septembra 2014 do 30. novembra 2015.
- 339 Žalobkyniam sa navyše nepodarilo predať majetok, výťažok z ktorého chceli použiť na úhradu svojich dlhov. Táto situácia potvrdzuje nízku rentabilitu pozemkov a zariadení, a teda aj nízku hodnotu majetku, ktorého sa chceli zbaviť.

- 340 Zlepšenie ich účtových výsledkov vyplýva do veľkej miery z uvoľnenia rezerv, ktoré vytvorili so zreteľom na zaplatenie pokuty. Oddĺženie spoločnosti Pampus navyše nemá vplyv na ich platobnú schopnosť. Okrem toho účinky zníženia daňovej záťaže vyplývajúce z odpisov týkajúcich sa investícií uskutočnených pred piatimi rokmi sa čoskoro vyčerpajú.
- 341 Splátky, ktoré žalobkyne uhrádzajú na základe uznesenia Westfälische Drahtindustrie a i./Komisia (už citovaného v bode 65 vyššie, EU:T:2011:178), predstavujú ročnú finančnú záťaž v objeme 3,6 milióna eur, čo im bráni v uskutočňovaní investícií potrebných na zachovanie ich konkurencieschopnosti.
- 342 Žalobkyne sa domnievajú, že ich likvidácia by viedla k strate hodnoty ich majetku. Podľa ich názoru by v prípade, ak by ich chcel odkúpiť jediný nadobúdateľ, hodnota ich majetku okamžite klesla približne o 25 %.
- 343 Napokon nemožno prihliadať na vyhlásenia skupiny Penta/Equinox týkajúce sa udržateľnosti ich účtovnej súvahy, keďže také vyhlásenia vyplývajú z obáv o vlastnú povesť a neposkytujú nijakú záruku úprimnosti.
- 344 Žalobkyne v dôsledku toho tvrdia, že Všeobecný súd mal podstatne znížiť pokutu, keďže spojenie zníženia pokuty so splátkovými platbami môže mať len výnimočnú povahu. Podľa ich názoru by bolo možné zaplatiť každú pokutu bez ohľadu na jej výšku, ak sa platby dali rozložiť na dostatočne dlhé obdobie. Okrem toho Všeobecný súd musí vychádzať z okamihu, keď Komisia posudzovala ich platobnú schopnosť, lebo inak by porušil zásadu rovnosti zaobchádzania, keďže platobná schopnosť ostatných podnikov sa skúmala k tomu istému okamihu.
- 345 Komisia sa s touto argumentáciou nestotožňuje.
- 346 Na úvod treba konštatovať, že v uznesení Westfälische Drahtindustrie a i./Komisia (už citovanom v bode 65 vyššie, EU:T:2011:178) bola žalobkyniam uložená povinnosť predbežne uhradiť 2 milióny eur a tiež uhrádzať mesačnú splátku, ktorá predstavuje dodatočnú ročnú záťaž v objeme 3,6 milióna eur. Je nesporné, že žalobkyne si doteraz plnili túto povinnosť, takže otázka, či im ich finančná situácia dovoľuje zaplatiť pokutu, sa týka už len sumy, ktorá predstavuje približne dve tretiny sumy pôvodne uloženej spoločnosti WDI. Je totiž nesporné, že už zaplatené sumy predstavujú viac ako 15 miliónov eur.
- 347 Tiež je nesporné, že od roku 2011 do roku 2013 žalobkyne vykonali vlastnú reštrukturalizáciu, v dôsledku ktorej už Pampus nemá dlhy voči úverovým inštitúciám. Komisia navyše tvrdí – bez toho, aby jej žalobkyne protirečili –, že z listu, ktorý jej žalobkyne zaslali 28. mája 2014, vyplýva, že celkový dlh skupiny Pampus klesol z 350 miliónov eur v roku 2010 na 160 miliónov eur v roku 2013, a to najmä z dôvodu vzdania sa pohľadávok úverových inštitúcií a výmeny pohľadávok (swap) s investorom Penta/Equinox, ktorý v tom čase chcel prevziať skupinu prostredníctvom zmeny svojich pohľadávok na akcie. Pri tejto príležitosti Penta/Equinox zverejnila tlačové oznámenie, ktoré predložila Komisia a z ktorého vyplýva, že Penta/Equinox sa domnievala, že účtovná súvaha žalobkyní je „udržateľná“ (sustainable balance sheet).
- 348 Komisia tiež uvádza – bez toho, aby jej žalobkyne protirečili –, že žalobkyne predali svoje podiely v iných spoločnostiach a výťažok z ich predaja použili na úhradu svojich dlhov. Je tiež nesporné, že od prijatia napadnutého rozhodnutia bola platnosť úverových rámcov poskytnutých žalobkyniam vždy predĺžená pred uplynutím ich platnosti. Komisia tiež tvrdí, že žalobkyniam sa podarilo znížiť svoje výrobné náklady, a to tak dojednaním výhodných odchodných podmienok (úložné sklady u ich zákazníkov, predĺženie lehôt splatnosti, ktoré im poskytol dodávateľ), ako aj uzavretím zmlúv o znížení pracovných nákladov s ich zamestnancami.

- 349 Z výročných správ za rok 2013, ktoré účastníci konania založili do spisu, navyše vyplýva, že podnikateľské vyhliadky spoločnosti WDI týkajúce sa tak prognóz objednávok, ako aj životaschopnosti podniku boli priaznivé.
- 350 V rozpore s tým, čo tvrdia žalobkyne, treba konštatovať, že všetky tieto indície svedčia o dôvere ich finančných a obchodných partnerov, pokiaľ ide o ich životaschopnosť, pričom – ako bolo spomenuté v bode 288 vyššie – prináleží podniku, ktorý podal žiadosť, aby preukázal, že na základe jeho finančnej situácie by zaplatenie pokuty, ktorá mu bola uložená, viedlo k strate hodnoty jeho majetku. Žalobkyne pritom samy tvrdia, že v hypotetickom prípade, že zaplatenie pokuty by viedlo k ich likvidácii, treba očakávať, že hodnota ich majetku klesne približne o 25 %, čo nemôže predstavovať úplnú stratu hodnoty.
- 351 Okrem toho tvrdenie žalobkýň založené na tom, že nemajú likvidné prostriedky potrebné na zaplatenie pokuty, treba zamietnuť ako neúčinné, keďže z tohto dôvodu nemožno priznať zníženie pokuty.
- 352 Ako navyše bolo uvedené v bodoch 347 a 348 vyššie, žalobkyniam sa od roku 2011 do roku 2013 podarilo uskutočniť oddĺženie v sume, ktorá bola každý rok vyššia ako pôvodná suma pokuty, pričom úverové inštitúcie vždy súhlasili s predĺžením platnosti poskytnutých platobných nástrojov. Za týchto podmienok nemožno ich tvrdenie, že žiadna úverová inštitúcia by už nebola ochotná podporiť ich, pokiaľ by došlo k vymáhaniu pokuty v takej výške, akú majú ešte zaplatiť, považovať za preukázané, a to bez toho, aby bola dotknutá možnosť žalobkýň požiadať Komisiu, aby im poskytla výhodnejšie platobné podmienky.
- 353 Okrem toho skutočnosť, že žalobkyne nie sú schopné nájsť kupujúcich pre všetok majetok, pričom samy tvrdia, že niektoré časti tohto majetku nie sú dostatočne rentabilné, nemôže stačiť na preukázanie ich neschopnosti zaplatiť pokutu.
- 354 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkýň, že zlepšenie ich účtových výsledkov vyplýva z uvoľnenia rezervy, ktorú vytvorili na zaplatenie pokuty, treba poznamenať, že – ako uvádza Komisia – k tomuto uvoľneniu došlo v rozsahu súm, ktoré už boli predbežne zaplatené na základe uznesenia Westfälische Drahtindustrie a i./Komisia (už citovaného v bode 65 vyššie, EU:T:2011:178), a že rezervy zodpovedajúce sumám, ktoré ešte treba zaplatiť v prípade, že Všeobecný súd zamietne ich žalobu, neboli uvoľnené.
- 355 Čo sa týka nepriaznivých dôsledkov zaplatenia pokuty, treba pripomenúť, že možnosť podniku získať zníženie pokuty z dôvodu jeho platobnej neschopnosti ho nemá chrániť pred všetkými nepriaznivými dôsledkami, ktoré môžu byť spojené so zaplatením pokuty, vrátane jeho likvidácie, ale v takom prípade ho má chrániť len pred stratou hodnoty jeho majetku.
- 356 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkýň založené na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, ktoré vyplýva z toho, že Všeobecný súd posudzuje ich platobnú schopnosť v čase, keď prijíma rozhodnutie, zatiaľ čo platobná schopnosť ostatných podnikov bola posúdená ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia, treba ho zamietnuť. Žalobkyne sa totiž nenachádzajú v situácii porovnateľnej so situáciou ostatných podnikov, ktoré nepodali žalobu s cieľom napadnúť posúdenie ich platobnej schopnosti zo strany Komisie, a to najmä preto, lebo v tomto prípade v dôsledku toho, že žalobkyne podali prejednanú žalobu a čiastočne sa vyhovel ich návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, došlo k odkladu vymožitelnosti celej pokuty, ktorá im bola uložená, až do vyhlásenia tohto rozsudku.
- 357 Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyne nie sú oprávnené domáhať sa zníženia pokuty na základe ich platobnej schopnosti z dôvodov podobných tým, ktoré Komisia uviedla v bode 35 usmernení z roku 2006.
- 358 Z toho vyplýva, že je potrebné jednak zrušiť článok 2 bod 8 napadnutého rozhodnutia, ako aj list zo 14. februára 2011 a jednak uložiť žalobkyniam povinnosť zaplatiť pokutu v rovnakej výške ako pokuta, ktorá im bola uložená v napadnutom rozhodnutí.

O trovách

³⁵⁹ Podľa článku 134 ods. 3 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania, každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania. Ak sa to však zdá oprávnené vzhľadom na okolnosti prípadu, Všeobecný súd môže rozhodnúť, že účastník konania znáša vlastné trovy konania a je povinný nahradiť časť trov konania druhého účastníka. Za okolností prejednávaneho prípadu je namieste rozhodnúť, že žalobkyne znášajú polovicu svojich trov konania a že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť polovicu trov konania žalobkýň, vrátane trov súvisiacich s konaním o nariadení predbežného opatrenia.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (šiesta komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Konanie o prejednávanej žalobe sa zastavuje v rozsahu, v akom sa týka zníženia pokuty priznaného spoločnostiam Westfälische Drahtindustrie GmbH a Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG v rozhodnutí Komisie K(2010) 6676 v konečnom znení z 30. septembra 2010.
2. Článok 2 bod 8 rozhodnutia Komisie K(2010) 4387 v konečnom znení z 30. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/38.344 – Predpínacia oceľ), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisie K(2010) 6676 v konečnom znení z 30. septembra 2010 a rozhodnutím Komisie K(2011) 2269 v konečnom znení zo 4. apríla 2011, sa zrušuje.
3. List generálneho riaditeľa Generálneho riaditeľstva Komisie pre hospodársku súťaž zo 14. februára 2011 sa zrušuje.
4. Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. a Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. sú spoločne a nerozdielne povinné zaplatiť pokutu vo výške 15 485 000 eur.
5. Westfälische Drahtindustrie a Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. sú spoločne a nerozdielne povinné zaplatiť pokutu vo výške 23 370 000 eur.
6. Westfälische Drahtindustrie je povinná zaplatiť pokutu vo výške 7 695 000 eur.
7. V zostávajúcej časti sa žaloba zamietá.
8. Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. a Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. znášajú polovicu svojich vlastných trov konania, vrátane trov súvisiacich s konaním o nariadení predbežného opatrenia. Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť polovicu trov konania spoločností Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. a Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co., vrátane trov súvisiacich s konaním o nariadení predbežného opatrenia.

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 15. júla 2015.

Podpisy